SZABADSÁG
LIBERTY

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában.—Megjelenik minden nap

NO. 250. SZÁM. HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, csütörtök, 1922, október 26. THIRTY-FIRST YEAR EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

GYAR

N?

jes müvészettel. Németh József karnagy leánykája, preciz zongora kisérete mellett. Végezetül a Kath. Legényegylet dalárdája általános tetszésre énekelte a Kossuth indulót, a szünni nem akaró tapsvihar után pedig a Rákóczi indulót.

— **Törvényszék.** Csonka József, Csonka Ferenc és Henczi János nemestördemici lakósok kártyázás közben összeverekedtek társaikkal. Szita Józsefet üvegekkel ugy megsebesitették, hogy 2 és fél hónapig az ágyat nyomta. A biróság sulyos testi sértés miatt Csonka Józsefet 8 hónapi börtönre és 1000 korona pénzbüntetésre, Csonka Ferencet és Henci Jánost 4—4 hónapi fogházra és 1500 korona pénzbüntetésre itélte. A vádlottak felebbeztek.

AMERIKAI KONZULÁTUSOK

Magyarország, Ausztria, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Romániában

Amerikai magyarok akik politikai, gazdasági, családi vagy utazási ügyeik elintézése céljából a Magyarországon annak megszállt területein illetékes amerikai konzulátusok segitségét óhajtiák igénybe venni, az alább fölsorolt cimekhez fordulhatnak:

Magyarországon: Theodore Brentano, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter Budapest. Edwin C. Kemp konzul, Budapest Join Dist. Committee, Budapest, Damjanich-utca 48.

Ausztriában: Albert Henry Washburn, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter, Wien. Carol H. Faster konzul, Wien. William F. Upson, kereskedelmi képviselet, Wien I. Bösendorfer Strasse 13.

Jugoszláviában: H. Percival Dodge, rendkivüli követ teljhatalmu miniszter, Belgrád. Kenneth S. Patton, konzul, Belgrád, A. R. Thompson konzul Zágráb.

Csehszlovákiában: Lewis Einstein, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter Prága, Charles S. Winans, konzul Prága. Vladimir A. Geringer, kereskedelmi képviselet Prága. Cheoni Dum, Pokoj cisle 3353—I.

Y. M. C. A. Prága, Starmomestska Radnice.

Romániában: Peter Augustus Ray, rendkivüli követ, teljhatalmu miniszter Bukarest. Ely E. Palmer konzul Bukarest. Louis E. Van Norman, kereskedelmi képviselet, Bukarest, care of American Legant.

Most jött az óhazából

egy nagy küldemény valódi hazai 14 karátos arany ékszer, mindenféle róm. kath. és református ima- és énekes könyv, a legkelendőbb konyha és gazdasági szerszámok. Kérjen képes árjegyzéket, bárhova ingyen és bérmentve küldöm.

Amerika legnagyobb magyar áruháza.

EMIL NYITRAY

Nyitray-Park

MILFORD, CONN.

(k e)

Meggyógyitotta reumáját

Miután saját tapasztalatából ismerte a nagy szenvedést, melyet a reuma okoz, Mrs. J. E. Hurst, ki 608 E. Douglas St., C. 304. Bloomington, Ill. lakik, oly hálás azért, hogy önmagát meggyógyitotta, miszerint tiszta hálából örömmel akarja minden szenvedőnek megmondani, hogy lehet megszabadulni a kintól egyszerü módon, odahaza.

Mrs. Hurst-nak nincs mit eladnia. Vágja ki ezt az értesitést, küldje el hozzá, nevével és cimével és ő örömmel megküldi önnek ezt az értékes tudósitást teljesen ingyen. Irjon azonnal, mielőtt elfeledi. m. k.

DEVITA

S. De Vita Bankár

2105 FIRST AVE., NEW YORK

Cor. 108th Street.

Állami felügyelet alatt

Garantáljuk, hogy mindig a legalacsonyabb napi áron továbbitjuk pénzküldeményét:

Tegnap a következő árfolyamaink voltak érvényben:

1000 magyar korona ....$—.44
10,000 osztrák korona ....$—.17
1000 csehoszlovák korona $33.00
1000 román lei ....$ 6.50
1000 jugoszláv korona ....$ 4.70

A fenti árakhoz igen mérsékelt postai átutalási költséget számitunk, a mint azt e lap minden "Vasárnap" cimü szines mellékletében közöljük.

INGYEN SÜRGÖNYI ÁTUTALÁS! Hajójegyek Válaszbélyegek. Irjon 500 számu körlevelünkért, a mely értékes tudnivalót tartalmaz.

Letenyei Mariska.

LETENYEI MARISKÁT GYORSAN FELMENTETTÉK AZ ESKÜDTEK

Csak egy napig tartott a másodfoku gyilkossággal vádolt magyar nő bünpörének tárgyalása. — Három óráig tanácskozott az esküdtbiróság

A MODERN THUVIA, A MARS LEÁNYA

Regény hatása alatt követte el tettét Letenyei Mariska

KANSAS CITY, Mo., október 24. — Amikorra megjelent a tárgyalás megkezdéséről szóló tudósitás a lapokban, már megtörtént az esküdtszéki döntés is. Letenyei Mariska, Beal István elvált felesége ismét szabad. Az esküdtbiróság gyorsan meghozta a felmentő verdiktet. Kimondotta, hogy a csábitó, aki kihasználás után, eldobja magától a házassági igérettel hálójába keritett leányt, megérdemli a halált. A "nem bünös" verdikttel visszaadta szabadságát a nehéz kálváriát járó magyar nőnek.

A tárgyalás egy nap alatt véget ért. Az esküdtszék csak három órán át tanácskozott. Négyszer szavazott, mig végre egyhangu lett az esküdtek döntése. Az első szavazásnál 7 volt a felmentés, 5 az elitélés mellett. A második szavazásnál már 10 esküdt kivánta a felmentést, a harmadiknál 11, a negyediknél pedig már a tizenkettedik is megadta hozzájárulását a felmentő verdikt meghozatalához.

Letenyei Mariska, aki rövidre nyirott haju, kicsiny, de igen bájos nő, sirva mondotta el boldogtalan szerelmének történetét, amikor délután a tanuszékbe ültették a saját védelmére.

Megelőzően az ügyészé volt a szó. Az ügyész avval az illitással igyekezett bizonyitani a tett megfontoltságát, hogy Letenyei Mariska akkor lőtte le Warren Andersont, amidőn az arccal lefelé fordulva, mélyen aludt az ágyon.

Erre vonatkozóan Dr. Moss helyettes halottkém és Lasley rendőr tettek vallomást. Mindketten ugy nyilatkoztak, hogy Andersont a feje hátulján behatolt golyó ölte meg s hogy az áldozat meg sem mozdulhatott, olyan hirtelen halt meg.

Az ügyész modern "Thuvia, a Mars leánya" névvel illette Letenyei Marisát, Andersont meg "Sheik"-nek jellemezte a védőügyvéd.

Felmutatta az ügyész azt a regényt, amelyet Letenyei Mariska a tette végrehajtása napján olvasott. Ebben a könyvben, amelyet Edgar Rice Burroughs irt, van egy kép, amely azt mutatja, amint a regény hőse, a szerelmében csalódott Thuvia véres tőrrel a kezében, megölt szerelmese fölé hajlik. Az ügyész szerint Letenyei Mariska, a modern Thuvia is éppen olyan szándékosan ölte meg Andersont, mint ahogyan a Mars leánya, a mesebeli Thuvia ölte meg szerelmesét.

Letenyei Mariska védőügyvédje azt hangoztatta, hogy bármely nőnek jogában van az olyan Sheik-féle szeretőt megölni, aki hazugsággal elcsábitja s azután szemébe kacagva taszitja el magától. Meggyőzte az esküdteket, hogy Anderson olyan férfi volt, aki minden nőt szeretett volna rabszolgájává, akarata teljesitőjévé tenni.

A 32 éves és a fogság levegője által megviseltsége dacára is mindig szép Letenyei Mariska tagadta, hogy Anderson aludt volna, amikor ő lelőtte.

"Azért öltem meg, mondotta, hogy más lányokat megmentsek a karmai közül. Igaz, hogy őrült voltam, egyáltalán nem emlékszem arra a pillanatra, amelyben elkövettem a gyilkosságot és az öngyilkossági kisérletet."

A felmentést nagy örömmel vettè Letenyei Mariska. A tárgyaló teremben mindenki sietett neki gratulálni. A nők sirva csókolgatták a feketeszemü kis magyar nőt.

Letenyei Mariska visszatér Clevelandba az édesanyjához.

VÖRÖS KERESZT SEGÉLYE GÖRÖG MENEKÜLTEKNEK

WASHINGTON, okt. 24. — $500,000 értékü élelmet és ruhanemüt küld el hét folyamán a Vörös Kereszt a törökök elől Görögországba menekült inségesek segélyezésére. November [illegible]dik meg annak behajózása New Yorkban. Ezenkivül vagy 1,000 tonna sulyu Vörös Kereszt felszerelést is küldöttek s a hajó kedden indult el New Yorkból Piraeusba.

HADI REPÜLŐGÉP ITAL CSEMPÉSZÉS GYANUJÁBAN

LAREDO, Tex., okt. 24. — Egy katonatiszt, annak mechanikusa és egy hadi repülőgép van zár alatt Ft. McIntoshban. Állitólag azért, mert Mexicóból whiskyt akartak becsempészni. Azt mondják, hogy tizenöt zsák whiskyt koboztak el zár alá vétel alkalmával. A hatóságok nagy titokba burkolják az ügyet s nem árulják el a tiszt nevét sem.

Érvényben Daugherty intézkedése

Hand szövetségi biró helybenhagyta Daugherty prohibiciós intézkedését

A LEGÉNYSÉG KÉSZLETE

Három utas leszállt egy amerikai hajóról

NEW YORK, N. Y., október 24. — Hand szövetségi biró ma elejtette a külföldi és amerikai hajótársaságok ama panaszát, amely tiltakozik a Daugherty-féle prohibiciós intézkedés ellen. A birói intézkedés Daugherty határozatáról azt mondja, hogy érvényben kell maradnia.

A birói intézkedés azt mondja, hogy sem amerikai kikötőbe nem szabad alkoholt hozni, sem pedig amerikai kikötőből elszállitani.

A legénység alkoholkészletére vonatkozólag azonban kivételes pontot tartalmaz a biró határozata, amennyiben lehetővé teszi a hajóstársaságoknak azt, hogy felsőbb birósághoz appeláljanak ebben az ügyben.

Közben idegen hajótársaságoknak megengedik, hogy annyi alkoholkészlettel kössenek ki, mint amennyire a legénységnek szüksége van.

— Rendkivül kényes ügy — jelentette ki Hand szövetségi biró, amikor a határozatot hozta. — Rendkivül kényes dolog véleményt mondani olyan kérdésben, amely állami tisztviselőnek meg akarja kötni a kezét, viszont csakugyan figyelembe kell venni a többi ország törvényeit is. Amikor olyan értelmü határozatot hoztam, hogy a legénység alkoholkészletére vonatkozólag a hajótársaságok appelálhatnak a felsőbb biróság hoz, akkor éppen ezt az álláspontot tartottam szem előtt.

Érdekes eset történt egyébként a Daugherty-féle intézkedéssel kapcsolatban. A Santa Luisa nevü amerikai hajóról Valparaisoban leszállt három angol utas, azzal a kijelentéssel, hogy nem hajlandók olyan hajón megtenni az utat, amelyen nem szolgálnak ki italt. A Santa Luisa csak husz utassal futott be a new yorki kikötőbe.

KEMÁL A NAGY MEZOPOTAMIAI OLAJFORRÁSOK ELHAGYÁSÁRA SZÓLITOTTA FEL AZ ANGOLOKAT

A török naolonalista kormány meg kivánja nyitni a világnak a Dardanellákat és a Boszporuszt

AMERIKÁBAN REMÉNYKEDIK KEMAL

Amerikai megbizott a kis-ázsiai viszonyokról

KONSTANTINÁPOLY, okt. 24. — A török nacionalista kormány megkivánja nyitni a világnak a Dardanellákat és a Boszporuszt. Ugyanakkor azonban a nacionalista kormány a Mesopotámia északi részében feltárt gazdag olajforrásokat török területen és a nacionalista határokon belül fekvőknek tekinti.

Ez volt annak a nyilatkozatnak lényege, amelyet Musztapha Kemal pasa ma adott ki egyik vezérkari tisztjének közvetitésével egy amerikai tudósitónak.

Nyilatkozatának mindkét pontja, de különösen a mezopotámiai olajmezőkre vonatkozó része jelentékeny vitára fog adni alkalmat, mert Anglia a versaillesi szerződés értelmében mandátum formájában uralkodó szerepet biztositott magának ezen a területen.

Musztafa Kemal feltünést keltő nyilatkozatában egyébként még a következőket mondotta:

"Mi jelentőséget tulajdonitunk Amerika óriás tőkéinek és hatalmas iparának. Reméljük, hogy az amerikaiak teljes mértékben együtt fognak velünk müködni nemzeti érdekeinkben. Amerikának, Európának és az egész civilizált világnak meg kell tudniok, hogy a török nép elhatározta, hogy más civilizált népekhez hasonlóan, minden feltétel és fenntartással akarja élvezni szabadságát és függetlenségét."

Kemal nyilatkozatával egyidejüleg a philadelphiai Dr. William Wright visszatérve Konstantinápolyba a kis-ázsiai csatatereken tett utazása után, a következőket mondotta el a jelenlegi anatoliai viszonyokról:

"Különös alkalmam volt arra, hogy a kemalista kormány békés törekvéseit és munkáját megfigyeljem a legutóbbi tiz nap folyamán, amikor Bristol tengernagy megbizásából, mint egy semleges vizsgáló bizottság tagja, beutaztam az országot Szmirnától Brusszáig. Véleményem az, hogy a török hadsereg a helyreállitás munkájában ugyanazt az energiát és hatékonyságot fejti ki, mint legutóbb a harctereken.

AZ A. F. of LABOR POLITIKAI SZÓZATA

A szervezett munkásságot felszólitják, hogy a novemberi választások alkalmával a haladás gondolatát szolgáló jelöltek mellett foglaljon állást

WASHINGTON, D. C., okt. 24. — Az American Federation of Labor pártonkivül álló bizottsága ma felhivást intézett az ország munkásságához, a melyben azt mondja, hogy az amerikai munkásság a novemberi választások alkalmával olyan jelöltekre adja le szavazatát, akik a haladás gondolatát képviselik s törekedjék arra, hogy a reakcionárius elemek maradjanak ki a kongreszszusból.

A felhivás a többi között azt mondja, hogy a jelenlegi kongresszus teljesen a maradi eszmék szolgálatában áll.

"Nem tett szolgálatot a népnek — mondja a felhivás a többi között — s minden jel arra vall, hogyha a következő kongresszus a jelenlegihez hasonló tagokhból áll, hogy az amerikai nép vajmi kevés hasznát fogja látni. A kongresszus minden erejével, minden fortélyával arra törekedett, hogy az amerikai munkásság jogait megesorbitsa. Egyetlen egy alkotó gondolat nem érett meg törvényre a jelenlegi kongresszus müködése idején.

Az A. F. of Labor végrehajtó bizottsága reméli, hogy az amerikai szervezett munkásság figyelembe fogja venni ezt a felhivást és hogy a novemberi választások alkalmával valóban olyan jelöltek mellett fog állást foglalni, akik csakugyan a nép érdekeit képviselik

ELITÉLIK MÁR A KORONÁZÁST

BÉCS, október 24. A román koronázás visszhangja még mindig érezhető Magyarországon s a magyar parlamentet rendkivüli ülésre hivták össze, hogy hivatalos tiltakozás hangozzék el Ferdinándnak az elszakitott Erdélyben való megkoronáztatása ellen. Nagy-Románia határain belül, három párt, a magyarok, a szászok és a román erdélyi nacionalisták pártja a koronázási eseményt megnövekedett tevékenység kifejtésére használták fel.

A román sajtó nagy része időszerütlennek tartja a koronázást és teljes mértékben elitéli. Számos lap azzal toldja meg elitélő nyilatkozatát, hogy Konstantin bukása és a szultán hatalmának elerőtlenedése után Ferdinánd is akart egy elveszíteni való koronát.

BONAR LAW MINISZTERELNÖK KONZERVATIV POLITIKUSOKBÓL MEGALAKITOTTA UJ KORMÁNYÁT

Lord Curson megtartotta a külügyi tárcát az uj kormányban is; Lord Derby az uj angol hadügyminiszter

VISSZAVONULÁS A "KÜLFÖLDI KALANDOKBÓL"

Az uj angol parlament ratifikálni fogja az ir alkotmányt

LONDON, okt. 24. — London mára várta Bonar Law kormányának megalakulását. Az uj kormánylista azonban még a délután folyamán sem jelent meg, mert az angol reakciósok az uj kabinet erösebb és teljesebb ellenőrzését követelik a maguk részére. Igy Bonar Law Marquis Salisburynek csupán a representativ pecsétőri tárcát szánta, a reakciósok követelésére azonban, ugy látszik, kénytelen lesz a fontos hadügyminiszteri tárcát átengedni ennek a reakciós politikusnak. A kormánylista megjelenését ma estére várják.

LONDON, október 24. Bonar Law, az uj angol miniszterelnök ma este megalakitotta kormányát és hivatalosan közzétette az uj kormány miniszteri listáját.

Salisbury marquis nem kapta meg a hadügyminiszteri tárcát s ehelyett egy inkább reprezentativ jellegü tárcával kellett megelégednie. Lord Derby lett az uj hadügyminiszter. A többi tárcákat nagyjában ugyan azokkal a politikusokkal töltötték be, akiknek miniszterségét a délutáni jó forrásból származó találgató jelentések előre megjósolták.

A Daily Express, Bonar Law szócsöve szerint az uj kormány előreláthatólag a következő miniszterekből fog megalakulni:

Andrew Bonar Law, miniszterelnök.

Lord Cave, lord kancellár.

Lord Curzon, külügyminiszter

Lord Derby, tengerészetügyi miniszter.

Leopold Amery, gyarmatügyi miniszter.

Stanley Baldwin, pénzügyminiszter.

Sir Phillip Lloyd Graema, kereskedelemügyi miniszter.

Sir Arthur Griffith-Boscawen, földmivelésügyi miniszter.

Feltételezik, hogy Bonar Law ma késő este, vagy holnap fogja ezt a kormánylistát a király elé terjeszteni s hogy a király haladéktalanul ki fogja hirdetni a parlament feloszlatásra vonatkozó nyilatkozatát.

A választások napjául november 15-ikét állapitották meg s az uj parlament a választások lezajlása után öt nappal fogja megtartani első ülését.

Mintegy 1,300 politikus jelentette be eddig jelöltetési szándékát a parlament 615 képviselői székére. Law miniszterelnöknek 350 képviselőt kell megnyernie a programja számára, hogy dolgozó többséget alkothasson meg.

Az uj miniszterelnök konzervativ vezérré való megválasztása után tegnap formálisan is átvette Lloyd George hivatalát.

Magán a konzervativ pártértekezleten Law elismeréssel adózott Chamberlain és Lloyd George államférfiui képességeinek s azután a következő pontokba foglalta össze programját:

A vámoknak változtatás nélkül való fenntartása.

Szorosabb együttmüködés a többi szövetségesekkel és különösképen Franciaországgal.

Visszavonulás a "külföldi kalandokból."

Helyreállitás befelé és szilárdság kifelé.

Az ir alkotmány ratifikálása.

A program beszéd után Law fél hatkor György király elé ment kihallgatásra. A kihallgatás a Buckingham palotában folyt le s befejezésekor, ahogy Law, mint Anglia uj miniszterelnöke hagyta el a palotát, az összegyült tömeg lelkesen megéljenezte a kormányelnököt.

McCormick szenátor a pártkötelességről

A kiváló államférfiu hatalmas beszédet mondott Chicagoban a republikánus párt illinoisi kampányjának megnyitása alkalmával. — Felébresztette Roosevelt emlékét. — A beszédet, nagy elismerés kiséretében, óriási tömeg hallgatta meg.

CHICAGO, ILL., október 24. — Medill McCormick szenátor, Harding barátja s az amerikai közélet egyik legérdemesebb, legkiválóbb tényezője a chicagoi auditoriumban az elmult este hatalmas beszédet mondott az illinoisi republikánus párt kampányjának megnyitása alkalmával.

Az óriási terem tömve volt érdeklődő közönséggel, amely élénk figyelemmel hallgatta a kiváló államférfiu beszédét. McCormick arra szólitotta fel a közönséget, hogy a novemberi választások alkalmával adjon tanubizonyságot republikánus lelkiismeretességéről, annál inkább, mert hiszen a jelenlegi republikánus adminisztráció bebizonyitotta, hogy rászolgált az amerikai nép bizalmára.

Hangoztatta, hogy abban az esetben, ha a kongresszus többsége demokratákból kerülne ki a novemberi választás után, ez csak végzetes lenne a nemzet szempontjából. A republikánus párt és adminisztráció érdeme az — mondotta McCormick a többi között — hogy a gazdasági viszonyok konszolidálódtak Amerikában. Ha demokrata többséget küldünk a kongresszusba, ez tagadhatatlanul végzetes lehetne az amerikai nemzet szempontjából.

A gyülésen Chicago városának és Illinois államnak legszámottevőbb republikánus szervezeteinek megbizottai vettek részt. Az elnöki tisztségét Mrs. Joseph T. Bowen töltötte be. McCormick előtt Martin B. Madden, az ismert kongresszusi képviselő mondott beszédet. Majd McCormick emelkedett szólásra, s a többi között a következőket mondotta:

— Nagy örömömre szolgál, hogy a republikánus kampány megnyitása alkalmával jelen lehetek. Ez a nagy terem fontos emlékekhez füz bennünket s mi, akik republikánus lelkiismerettel rendelkezünk, tisztában vagyunk azzal, hogy ezek az emlékek mit jelentenek a részünkre. Ebben a teremben jelölték Benjamin Harrisont.

Bizakodik a szenátor.

Idejöttem azzal a megrendithetetlen bizalommal, hogy a republikánus pártba vetett hitemet ujra hangoztassam s azzal a hittel, hogy ez az óriási tömeg, amely ebben a teremben összegyült, tudni fogja a pártnak és a nemzetnek tartozó kötelességét a novemberi választások alkalmával. Ebben a teremben gyültek össze akkor, amikor kijelentettük, hogy szivvel lélekkel ragaszkodunk az amerikai függetlenség eszméjéhez s amikor állást foglaltunk a Nemzetek Ligája ellen.

Ebben a teremben mondott ismételten beszédet az a nagy, az a kiváló államférfiu, aki elnöke is volt az Egyesült Államoknak, Theodor Roosevelt.

A republikánus kötelességek.

Azok az emlékek, amelyek bennünket ehhez a teremhez kötnek, felébresztik bennünk a republikánus lelkiismeretet s arra figyelmeztetnek, hogy tradicióinkhoz legyünk következetesek és méltók a novemberi választások alkalmával is. Ebben a teremben visszhangzik a mi republikánus multunk, amelyben hinnünk s amelyhez ragaszkodnunk kell s mondhatom, hogy amikor ezt a lelkes, demokratikusan gondolkodó, republikánus érzelmü óriási közönséget magam előtt látom, akkor biztosra veszem s — kimeri kétségbe vonni a hitemet — hogy a novemberi választások a mi javunkra fognak eldőlni.

A demokrata párt.

A demokraták erősen készülnek a novemberi harcra. Tudatában vannak annak, hogy nem feleltek meg annak a bizalomnak, amelyet valamikor az amerikai nép beléjük vetett s abban reménykednek, hogy az amerikai nép elfelejtette a multat.

De én tudom, mert ismerem annyira hazám népét, hogy az amerikai nép nem felejt. Én tudom, mert ismerem ennek a hatalmas országnak a népét, hogya novemberi választások alkalmával az amerikai nép megint a republikánus pártban fog megbizni, annál is inkább, mert országunk közvéleménye tisztában van azzal, hogy abban az esetben, ha demokrata többség kerülne a kongresszusba, ez végzetes lenne a nemzet szempontjából.

A republikánus párt érdemei.

Talán fölösleges hangoztatni, de mégis megteszem, mert a lelkiismeretem, közéleti tevékenységemhez való következetességem megköveteli, hogy nyiltan beszéljek: a republikánus párt érdeme, hogy most rend van az országban, hogy a gyárakban és bányákban folyik a munka, hogy gazdasági életünk visszanyerte rendes jellegét.

Ennek a pártnak érdemeit ne felejtsék el a választók novemberben. Hinni akarom, hogy nem fogják elfelejteni. És hinni akarom azt is, hogy olyan többséggel kerülnek a kongresszusba, amely méltán büszkévé tehet majd mindenkit, aki magát a republikánus elvek hivének nevezi.

HA UGY

meg akar ismerkedni a mai magyar irodalom legjelesebb munkásaival, ha olyasmit akar olvasni, ami szórakoztatja, tanitja és ismeretkörét böviti, ha tudni akarja, mi történt az idén Magyarországban és Amerikában,

okvetlen biztositsa az Ön részére a Szabadság

NAGY NAPTÁRÁT,

melyet Karácsony előtt INGYEN kap meg minden előfizetőnk, aki nincs hátralékban és 25 CENT szállitási és csomagolási költséget beküldött.

I. W. W. TAGJA FELELŐS A VASUTI KISIKLÁSÉRT

INDIANAPOLIS, okt. 24. — O. L. Stewart sheriff letartóztatott egy embert, aki West Lebanonban dolgozott, amikor a Wabash vasut vonata kisiklott, hárman meghaltak s többen megsebesültek. Minthogy az elfogott ember az I. W. W. hive, a sheriff tovább nyomoz az ügyben s addig letartóztatásban tartja.

EGY ÉVES LEÁNYKA FULT AZ UDVARI CSATORNÁBA

DOVER, O., okt. 24. — Jane Myers, Roy W. Myers tanyai postás egy éves leánykája egyedül volt othon a lakóházuk udvarán, ahol beleesett a csatornába s belefult.

PÁLINKÁT ADNAK EL FELSŐISKOLÁS FIUKNAK

KENMORE, O., okt. 24. — Az iskolai hatóság panaszára a rendőrség rendőri kutatást tart mindazoknál, akik pálinkát adtak el felsőiskolai tanulóknak. Az iskolai hatósághoz érkezett jelentés szerint, hogy az egyik mulatóhelyen legutóbb 50 felsőiskolai tanuló jelent meg s valamennyien ittasak voltak. A fiuk nem árulják el, hol jutottak a szeszes italhoz.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year. Published daily by

The Szabadság Printing & Publishing Co.

(An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President: B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapította: Kohányi Tihamér

Editor: DR. ANDREW CSERNA.

Edited and Published at — Szerkesztőség és kiadóhivatal

700—702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

Telephone: Bell. Main 3536. Cuy. Central 1281.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: $4.00; félévre: $2.00. — Külföldre: egész évre $8.00; félévre: $4.00. — Cleveland városában egész évre: $6.00; félévre: $3.00 — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $4.00; half year: $2.00. — Foreign countries: one year: $8.00; half year: $4.00. — Cleveland one year: $6.00; half year: $3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: — New Yorki irodánk címe:

Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York

Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

A Rajna mentén.

POINCARÉ, a francia miniszterelnök megint megszólalt. Megszólalt pedig olyan modorban, amely jellemző rája nézve és jellemző általában a franciák felfogására a németekkel kapcsolatban.

Poincaré azt hiszi, hogy nem elég az a hadsereg, amely a Rajna mentét megszállva tartja. A francia külügyminiszter aggódó tekintetét végig hordozza a germán hegyeken és ezt gondolja: vajjon mikor dobják ki a germán istenek a betolakodókat?

S emiatt kéréssel fordul Amerika párisi nagykövetéhez.

Azt kéri, hasson oda, hogy az Egyesült Államok továbbra is ott tartsa a Rajna mentén a megszálló hadseregét.

A kérését a francia miniszterelnök kecsegtető anyagi rekompenzációval kiséri. Megcsörgeti az arannyal telt zacskót, miközben könyörgő szóval fogja meg Herrick nagykövetnek a vállát. Azt mondja a francia miniszterelnök, hogy Franciaország e szivességért hajlandó némi anyagi áldozatokra, Marianne nem bánja, ő szegény asszony, de hát istenem, a barátaiért mégis megtesz mindent, ami tőle tellik. Tehát Franciaország hajlandó ennek az amerikai hadseregnek a fenntartási költségeit viselni. Franciaország hajlandónak mutatkozik arra, hogy minden napot, minden órát, minden percet megfizessen. Ne kerüljön Uncle Samnek ez a kirándulás semmibe. De: maradjon ott az amerikai hadsereg. Jobban esik Mariannenak, ha tudja, hogy a fess amerikai gyerekek rátámaszkodnak a puskájukra ott a Rajna mentén.

Semmi kétség, Franciaországnak, a maga szempontjából igaza van. Nem csoda, ha fél és nem lehet tőle rossz néven venni, hogy minden protekcióhoz két kézzel nyul, mint a fuldokló a szalmaszálhoz.

Sőt az sem lehetetlen, hogy Herrick párisi nagykövet, aki utóvégre is udvarias amerikai, ezt a kérést pontosan közvetiteni fogja Washingtonba, valószinüleg helyeslő szavak kiséretében.

Herrick méltó képviselője hazájának. Az amerikai udvarias, különösen nőkkel szemben és Marianna, a nő, méltóképen képviseli viszont Franciaországot. Az amerikai udvarias, de nem könnyelmü és főleg nem ostoba. S ez utóbbi két tulajdonsága gyakran elnyomja az elsőt.

Annyira nem lehet udvarias Mariannéval szembe, hogy ne tudná, ennek a hadsereg ott tartásnak és bajonett villogtatásnak édes-kevés értelme van — Amerika részéről. Franciaország érdeke és Amerika érdeke, ez kettő.

Az Egyesült Államokban mindenesetre lesznek olyanok — az elenyésző kisebbség, a mely, képletesen szólva, még mindig harcolja a világháborut — akik helyesnek fogják tartani a francia miniszterelnök szavait s akik szivvel-lélekkel amellett lesznek, hogy igenis, az Egyesült Államok tartsa ott a Rajna mentén hadseregének egy részét, persze bizonytalan ideig.

Mondanunk se kell, hogy ezt az álláspontot nem osztja az óriási többség. Amerika polgárságának óriási többsége már nem harcolja a világháborut, hanem nagyon örül, hogy a világháborunak vége van.

Amerika polgárságának nagy többsége egyáltalán nem tudja belátni, hogy miért kelll nekünk okkupációs hadsereget tartani egy olyan országban, amellyel békét kötöttünk.

Igaz: azt mondhatják, hogy Németország maga is szivesen látná, ha a Rajna mentén ott maradnának az amerikai katonák. Ez a félhivatalos kijelentés azonban senkit se tévesszen meg. Németország részéről ez nem egyéb, mint a sok rossz közül a legkevésbé rossznak látszó körülmény kiválasztása. Németország nem azért teszi ezt a kijelentést, mert borzasztóan lelkesedik azért, hogy a területen idegen katonák legyenek, hanem azért, mert sokkal, de sokkal jobb rája nézve, ha a Rajna mentén amerikai fiuk vannak és nem szingalézek.

De, végeredményben, még abban az esetben is, ha Németország valóban lelkesedne is ezért a kialakulásért, ez ránk nézve nem jelenti azt, hogy ehez a felfogáshoz alkalmazkodnunk kell. Még ez se változtat azon a valóságon, hogy a Rajna mentén egyáltalán semmi keresni valónk nincs.

A Rajna menti kirendeltségek nem egyebek, mint a fegyverszünet relikviái.

Mi ellenben nem irtuk alá a versaillesi békeszerződést. Nem tartozunk sem morálisan, sem jog szerint támogatni ennek a békeszerződésnek a végrehajtását.

Minél távolabb tartjuk magunkat az európai tüzfészektől, annál jobb ránk nézve.

A mi meggyőződésünk, az ország óriási többségének meggyőződése az, hogy a Rajnamenti kirendeltségek csak ujabb nézeteltéréseket okozhatnak, ezek a kirendeltségek anomáliát és fölösleges kiadást jelentenek.

Minél előbb hivja vissza Harding elnök a Rajna menti hadsereget, annál jobb. Marianne meg fog bocsájtania — de itt Uncle Samnek elsősorban magára kell gondolnia.

Pénzt pedig nem fogadhat el egy nőtől!

ADJUNK VÉRT A BETEGEKNEK

Az uj foglalkozás

Sokat olvashatunk arról, hogy ebben, vagy abban a kórházban, ebből meg ebből az emberből az orvosok hogyan vettek vért és ezt az egészséges friss vért hogyan ömlesztették át ebbe meg ebbe a betegbe.

Ezek a hirek eddig kissé fantasztikusak voltak és mint a jószivnek, mint az emberi önfeláldozásnak példaképei jelentek meg az ujságolvasók előtt.

Minden csoda csak három napig tart. És nincs az a különös dolog, amely a szépséget, vagy a különösséget el ne veszitse a hosszu használatban.

Ezek a vérátömlesztések is a legközönségesebb eseményeknek a szinvonalára sülyedtek már.

Orvosok mesélik, hogy az utóbbi időben New Yorkban egy egészen uj professzió támadt. A professzionátus vérátömlesztők szervezete — talán nincs már messze az idő, hogy szervezkedjenek és szakszervezetté tömörüljenek.

A Mount Sinai kórházban a kórház igazgatója kijelentette, hogy a nagylelküekre már nincsen szükség egyáltalán. Ha vérátömlesztésre kerül a sor, ott vanank a professzionátusok.

Mindenesetre érdekes, hogy a tömörülésnek meg van a maga financiális eredménye. A vér "a marketen van" — hogy kereskedelmileg fejezzük ki magunkat. Tekintettel pedig arra, hogy "a vér a marketen van," ebből nem következhet más, csak az, hogy a vérnek meghatározott ára is van.

Ugy is van. Egy pint vérnek az ára 35 dollár.

— Nem tudom, hogy milyen társadalmi kasztba helyezzem el ezeket az embereket, akik a vérük átömlesztéséből élnek, mondotta a kórház igazgatója. Nem nevezhetem őket munkásoknak és nem nevezhetem őket munkakerülőknek. A tény az, hogy sokat és nehezen dolgoznak, lehetőleg a szabad levegőn, de ezenkivül sokat pihennek is, jól esznek, isznak, mert csakis igy, a jól balanszirozott életmóddal tudják elérni, hogy olyan kondicióban legyenek, amely a vérüket alkalmassá teszi erre a müveletre.

— Általában ezek az emberek jól megtermett, egészséges, erős fickók.

— Többnyire husz és harminc között variál az életkoruk.

— Érdekes az is, hogy tovább, mint két esztendeig, nem birják ki a kenyérkeresetnek ezt a módját. Ha tovább csinálnák, teljesen elgyengülnének és tönkremennének. Igy azonban elég gyakran van ugyan szükség a vérükre, ebben az időközben elég jó bőrben vannak.

— Néha előfordul, hogy nem professzionátus ember is jelentkezik, aki a Standard ár mellett, felajánlja a vérét. Ezek a nem professzionátus vérátömlesztők rendesen az orvosnövendékek soraiból kerülnek ki. Mondanom se kell, hogy szegény fiuk, akik igy akarnak egy kis mellékjövedelemhez jutni. A pénzen, amit a vérükért kapnak, könyvet, meg müszert vesznek maguknak.

— A vérátömlesztés természetesen nem megy valami simán. Először a vért adónak át kell esnie a Wasserman vizsgálaton. Ha ez negativ eredménynyel jár, akkor meg kell vizsgálni a vérét abból a szempontból, hogy teljesen alkalmas-e arra a célra, hogy a beteg vérével pontosan elvegyüljön.

— Négy féle vér van — ebből láthatják, hogy szükség van az ilyen vizsgálatra. Néha négy, öt embernek a vérét is meg kell vizsgálni, amig meg tudjuk találni azt, akinek a vére alkalmas.

A JAPÁN KORMÁNY HADAT ÜZENT AZ ÜZÉREKNEK

TOKIO, okt. 24. — A japán kormány megkezdte a jogtalan haszonszerzők üldözését. Tizenkilenc rendbeli intézkedést adtak ki az árak csökkentésére. A sajtó és a közönség azonban langymelegnek itéli azokat, mig viszont a kormányközegek szerint ez csak a bevezetés. A legfontosabbnak tekintik az élelmicikkek szállitásának olcsóbbá tételét s nyilvános piacok felállitását.

A szakmanélküli munkások és a bevándorlás kérdése.

A minap egy tudósitás keretében megemlékeztünk Ayres ezredes, a Cleveland Trust Co. alelnökének s az amerikai élet egyik legismertebb közgazdasági szakértőjének ama kijelentéséről, hogy nagy a munkáshiány főként a szakmanélküli munkások és napszámosok körében a bevándorlási törvény korlátozása következtében. Az ismert közgadasági szakértő azt hangoztatja, hogy a bevándorlási törvény általában megfelel az amerikai nép hangulatának s arról aligha lehet szó, hogy azon liberális változtatást tegyenek a közel jövőben.

Ebből az a következtetés, hogy az a nehéz és keservesen fárasztó munkakör, amelyet eddig ugyszólván kizárólag a bevándorlók töltöttek be, kénytelen lesz beletörődni abba, hogy amerikai születésü munkásokat is foglalkoztasson.

Ez a valóság és Ayres ezredesnek tetszik ez a valóság. Utal arra, hogy Ausztráliának alig van bevándorlási problémája s akármennyire kereskedők és pénzkeresésre termett emberek az ausztráliaiak, azért nem riadnak vissza a legnehezebb fizikai munka elvégzésétől sem.

Mindenesetre jellemző és érdekes tünet, hogy egy amerikai, akinek szociológiai tárgyilagosságát nem szabad kétségbevonni, egy negativ gesztussal, akarva akaratlanul is, elismeréssel adózik a bevándorlók munkakészségének, kivánatosságának. Amikor kijelenti, hogy a legfárasztóbb munkát eddig a bevándorló végezte, akkor ugyancsak megállapitja azt is, hogy a bevándorló elismerésre, megértésre, erkölcsi és gazdasági rekompenzációkra szorul.

Az ismert amerikai szociológusok, akik a bevándorlás kérdését s az amerikai lélektannal kapcsolatos problémáját ismételten is szóvá tették, gyakran azt hangoztatják, hogy az amerikai születésü gyerekeknek csak kis százaléka hajlandó olyan munkakört betölteni, amely fizikai erőt és kitartást követel. Az amerikai élet belehajszolja az üzleti gondolkodásba ezeket a fiatalokat s ez az egyik magyarázata annak, hogy az elmult negyven esztendőben miért volt szükség a szakmanélküli külföldire, aki nem igen válogatott a munkakörében, mindaddig, amig tisztességesen meg tudta keresni kenyerét.

Amikor a három percentes bevándorlási törvényt életbe léptették, akkor a következő elvet tartották szem előtt: tulságosan sok idegen van Amerikában. Módot kell nekik adni arra, hogy amerikaiasodhassanak. Ha ujabb kontingense a bevándorlóknak érkezik Amerikába, ez csak megnehezitené a már itt levők amerikaiasodását. Szóval erkölcsi szempontok voltak az irányadók a bevándorlást korlátozó törvény megteremtésében.

Ezzel szemben az elmult hetekben ismételten is hallottunk olyan kijelentéseket, hogy a bevándorlási törvényt módositani kell. Ezek a kijelentések nem a bevándorlók köréből hangzottak el, ami természetes lett volna, hanem amerikai munkaadók ajkáról, akik érzik, hogy feltétlenül szükségük van a bevándorló munkaerejére. Az amerikai épitőmesterek és épitészi vállalkozók detroiti konferenciáján olyan értelmü határozatot hoztak, hogy az amerikai épitőmunkások hiányát pótlandó, enyhiteni kell a bevándorlási törvényt. S hasonló inditványok mind nagyobb számban bukkannak fel.

Mennyivel egyenesebb és őszintébb Ayres ezerdes álláspontja, aki beismeri, hogy szükség van a bevándorlóra, de aki viszont érzi, hogyha a bevándorlási törvény felfüggesztését propagálná, akkor gazdasági szempontjaival ellentmondana azoknak az erkölcsi szempontoknak, amelyeket amerikaiasitó tényezők olyan gyakran hangoztatnak.

Most nem az a fontos, hogy a bevándorlási törvény kivánatos-e a mai formájában vagy sem. A lényeg ez: egy amerikai közgazdász, akinek elsősorban az a feladata, hogy gazdasági problémákkal foglalkozzék, arra az erkölcsi magaslatra tudott helyezkedni, amelyet a probléma jelentősége megkövetel. Vessünk számot a bevándorlási törvény következményeivel — mondja Ayres — s ebből vonjuk le a következtetést, ami annyit jelent: ha nem akarjuk a bevándorlót, ugy végezzék el született amerikaiak azt a munkát, amelynek elvégzése eddig a bevándorlóra esett.

KIZÁRTÁK A HERCEGET AZ EGYHÁZI TANÁCSBÓL

LONDON, okt. 24. — Nagy szenzációt okozott a felső társadalmi körökben az oxfordi érsek rendelkezése, mellyel kizárja Marlborough hercegét az anglikán egyház egyházmegyei konferenciájából, azon az alapon, hogy elválása és ujabb házassága Miss Gladys Deaconnal Bostonból, erre alkalmatlanná vált az egyházi törvények szerint. Első neje Consuelo Vanderbilt, 1920-ban vált el tőle, s a következő évben kötötte meg második házasságát.

BOMBAMERÉNYLET AZ IR ÁLLAM KATONÁI ELLEN

BELFAST, okt. 24. A Szabad Állam négy katonája életét vesztette s hárman megsebesültek bombamerénylet következtében Ferry Garrgban, Wexford megyében, amikor motoros kocsijukra bombát hajitottak.

SZTRAJKRA KÉSZÜLNEK AZ ANGOL BÁNYÁSZOK

LONDON, okt. 24. — A szervezett bányászok falragaszokat helyeztek el az egész Dél-Wales-i kerületben, hogy tizennégy nap mulva általános sztrájkba lépnek, hacsak e záros határidőig az összes, még szervezetbe nem tartozó, bányászok be nem lépnek a munkásszövetségbe, mert 100 százalékos tagságra akarnak jutni.

HIRDETŐ TÁBLÁN VAN A CSÁSZÁRI ELJEGYZÉS

AMSTERDAM, okt. 24. Kiszegezték a hirdetményt, mely szerint a volt német császár házasságra lép Reuss hercégnővel Doornban. Vilmos ekként cimezi önmagát: "Császár és király, II. Vilmos őfelsége". Korát 63 évesnek tünteti ki. Foglalkozási rovatot nem töltötte ki. Az esküvő napja november 5.

1900-ban 1,225
1921-ben 63,450
ÜZLETFÉL

adott nekem megbizást pénzátutalásra és más bankszakmákba vágó teendőkre

A fenti számok döntő tanubizonyságai annak, hogy az amerikai magyarságot kezdettől fogva pontosan és méltányosan szolgáltam ki.

Az amerikai magyarság további bizalmába ajánlja

Pénzküldési — Betéti — Hajójegy-osztályát

Kiss Emil Bankháza

133 Second Ave. New York, N. Y.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője. — A M. Kir. Államvasutak Menetjegyirodájának kizárólagos képviselője.

IRODALMI ESEMÉNYEK

UJ MODERN KÖNYVTÁR.

AZ ELMULT három esztendőben a Magyarországról és a magyar élettel kapcsolatos eseményekről szóló jelentések vajmi ritkán hoztak örvendetes hirt Amerikába. A hirek, mire átusztták az Atlanti Oceánt, olykor annyira torz formában jelentkeztek előttünk, hogy szinte hihetetleneknek látszottak; de az Oceán sem tudta lemosni róluk a vért és nem tudta eltüntetni a szomoru árnyékot. Már vártunk olyan hirre, amely biztató kulturjelenségről ad számot, olyan hirre, amely azt éreztesse, hogy a magyar lélek kezd konszolidálodni és hogy a gondolatot és müvészetet nemcsak egyesek, a legárvábbak, hanem sokan kellő tisztelettel kezdik megközeliteni.

A minap öt fehér fedélü, fekete és piros betükkel tarkitott, füzetet hozott a részünkre az európai posta. Bécsből. Kedves, friss ajándéknak éreztük ezt az öt füzetet — az Uj Modern Könyvtár első öt számát — s méltán azt az érzést váltotta ki belőlünk, hogy a kultura a középeurópai magyar lélekben is kezdi követelni a jussát. Ezt az öt füzetet, miután elolvastuk, azzal a tudattal tettük le, hogyha a magyar olvasóközönség érdeklődésével lehetővé teszi ennek a vállalatnak boldoguását, virágzását, akkor biztosra vehetjük, hogy a magyar lélek rövidesen visszanyeri egyensulyát.

Az Uj Modern Könyvtárt Gömöri Jenő szerkeszti, akiről nemrégiben emlékeztünk meg mint a Tüz cimü irodalmi hetilap szerkesztőjéről. Azoknak kedvéért, akik esetleg nem tudják, leirjuk ezt a közhelyet: Gömöri Jenő éveken keresztül szerkesztette Budapesten a Modern Könyvtárt. A vállalat még ma is létezik. A régi Modern Könyvtár az Athenaeum tulajdonába ment át, s volt szerkesztője megszüntetett vele minden kapcsot; az Uj Modern Könyvtárért pedig irodalmilag és üzletileg egyaránt Gömöri a felelős:

Gömöri irodalmi lekiismeretessége elvitathatlan. Az Uj Modern Könyvtár méltó névjegye szerkesztői becsületességének. Értékes irók értékes alkotásait tartalmazza ez az öt füzet. Vállalkozása a többi között azt az álláspontot igazolja, hogy a magyar nyelv ép ugy alkalmas a legkülönbözőbb életkomplikációk irodalmi kifejezésére, mint akár a szókincsben és rokonértelmü kifejezésekben gazdagabb angol nyelv. Az egyik szám Heinrich Mann, a szenvedélyes és széles látókörü német irónak Pippo Spano cimü novelláját hozza. Ez a csodálatosan befejezett elbeszélés, hüvös hangjával, amelyből állandóan kibuggyan az iró esztétikai könnye és meleg férfivére, olyan magyar nyelven igyekszik az olvasó érdeklődését megnyerni, amely erőteljes és magasztos lélektovábbitó mivoltában. Bolgár Imrének, a forditónak nevét érdemes megjegyezni.

Karinthy Frigyes nevét már az amerikai magyarok is ismerik. Humorja konstruktiv, mert hiszen megnevettet s bizarr csupán azoknak, akik a Magyar Anekdotakincsen kivül egyéb humort nem értenek meg. Vitéz László Szinháza cimü jelenetcsokráért érdemes bizalommal viseltetni az Uj Modern Könyvtár további számai iránt. Szép Ernő Két Felől Angyal cimü elbeszélés kötetében ugy illatoznak az érzésvirágok, mint a fájdalom cseppjeivel teleöntözött ibolyák. Cervantes A Felszarvazott Aggastyán cimü elbeszéléséből kiderül, hogy a Don Quichotte megteremtőjétől érdemes más irást is olvasni, ami végeredményben magától értetődő. A kitünő müforditó, Franyo Zoltán ültette át ezt az elbeszélést magyar nyelvre. Az egyik füzetben pedig Hatvany Lajos, A Vén Korcsmáros és Fia, A Kontár cimü irásával találkozunk, amelyet irója Krudyra emlékeztetően és mégis egyénien "Pesti Téglák Krónikájá"-nak nevez. Aki a régi magyar fővárost meg akarja is ismerni, annak izléses irodalmi ciceronéja ez a könyv. Nemcsak Velence érdekes és romantikus!...

A kilenc számot képviselő öt füzet egy érdekes és jelentőségében figyelmet keltő magyar irodalmi vállalkozás kapuját nyitja meg az olvasó előtt. Remélhető, hogy az amerikai magyar olvasó előtt is.

* *

A TÜZ ANKETJE.

Érdekes kisérletezésbe fogott Gömöri Jenő temperamentumos irodalmi lapja, A Tüz (Wien, VI. Mariahilfer Str. 95.) Ankétet rendez a világirodalom nagyjaival arról a végtelesen fontos kérdésről, hogy a szellemi élet matadorjai vagy ha ugy tetszik a becsületes gondolat alázatos dervisei milyennek látják az európai kultura jövőjét? Európát betegágyba döntötték azok, akik nem számoltak a háboru következményeivel s ezt a beteget diplomáciai kuruzslással nem lehet talpra állitani. A Tüz, mint magyar nyelvü, de európai célokat szolgáló hetilap, az európai kulturális konszolidáció eszméjét akarja szolgálni ezzel az ankéttel, amely érdekes és eredeti a maga ujszerüségében. Ha talán gyakorlati eredményei nem is lesznek, mint ahogy azonnal nem is lehetnek, anyagot ad olyan eszmecserére, amelyből egy érdemleges alkotó gondolat is kicsirázhatik.

A Tüz szerkesztője az amerikai szellemi élet nagyjainak is elküldte kérdéseit, amelyek a következőképen szólnak: 1) Hisznek-e a mai alakjában megmutatkozó európai kultura fejlődésének lehetőségében. 2) Ha nem: milyennek képzelik az emberiség jövendő utját és 3) Mi a kultura szellemi vezéreinek (gondolkodóinak, iróinak, müvészeinek) feladata a történelmi válság idején? Érdekes kérdések, amelyekre nem lehet dogmatikusan válaszolni, de tagadhatatlanul gondolatot kiprovokálóan. Az amerikai szellemi élet nagyjai közül a Tüz kérdéseit a többi között a következő irókhoz és költőhöz intézte: Sherwood Anderson, H. L. Mencken, Th. Dreiser, Upton Sinclair, Amy Lowell, Edgar Lee Masters, Carl Sandburg.

Érthető kiváncsisággal várjuk a válaszokat.

(rj.)

MEGYE VÁROS KÖZSÉG FALU

akárhol Magyarországon vagy a megszállott területeken általunk legkönnyebben elérhető.

Mi mindenütt leggyorsabban fizetünk és mégis a legolcsóbb napi árakat számitjuk.

Átutalási költség nincs.

A cimzett a feladott összeget levonás nélkül kapja meg.

Távirati pénzküldés. Dollárátutalás.

Közjegyzői ügyek.

Hajójegyek. Kamatozó betétek.

AMERICAN UNION BANK

Németh János elnök

Főüzlet: 10 East 22nd Street a Bankpalotában — Fióküzlet: 1597 Second Ave. corn. 83rd Street

NEW YORK CITY

Egyék és soványodjon

Ez egy régi tanácsnak épen a megforditottja, de a soványitás modern közel ezt a megforditott módszert lehetővé teszik.

Ha tulkövér és idegenkedik torna gyakorlatoktól, ha enni szeret és sulyát néhány fonttal mégis csökkenteni akarja, ugy tegye a következőt: Menjen a gyógyszerészéhez (vagy irjon a Marmola Companynak, 4612 Woodward Ave. Detroit, Mich.) és fizessen (vagy küldjön) egy dollárt. Ezért a szerény összegért a gyógyszerész megmutatja önnek az utat, hogyan juthat abba a helyzetbe, hogy régi kivánsága, hogy csinos, karcsu formát nyerjen, beteljesedjen. A gyógyszerész adni fog egy doboz Marmola Prescription Tablets (Marmola Recept Tablettát, készitve a Marmola Prescription Marmola Recept pontos utasitása szerint). Ezen tablettákat rendszeresen kell bevennie minden étkezés után és lefekvés előtt, mignem sulya állandóan és biztosan fogyni fog. Azután folytassa ezt a módszert mindaddig, amig a kivánt sulyt el nem érte. Marmola Prescription Tablets (Marmola Recept Tabletták) nemcsak ártalmatlanok, de igazán jó hatásuk az általános egészségre. Nem szükséges, hogy veszélyes koplalásokba fogjon bele, vagy hogy fárasztó gyakorlatokat végezzen. Egyen továbbra is olyan étvággyal, mint azelőtt, de használja a kis tablettákat szorgalmasan és a sulya kétségen kivül gyorsan fogyni fog, hátrahagyva természetes formáját, szép formás izmokkal.

Ettől fénylik a kályha

Tartósabb Black Silk Stove Polish

KÜLÖNB. Négyszer annyi ideig tart mint más egyszerü fényesitő és ragyogó, selymes fényt ad. Nem jön le és nem rozsdásodik — olyan tőle kályhája akárcsak egy uj.

Különleges módszerrel készitik elsőrendü anyagokból. Gazdaságos — keveset, de többször használva és még mindég takarékos. Nem tilepszik a dobozban, nem szárad ki. Utolsó cseppje ép oly jó, mint az első. Paszta vagy folyadék formában — egyforma minőség, egyforma jó eredmény. Próbálja ki egyszer. Vegyen kereskedőjétől még ma.

Black Silk Air Drying Iron Enamel, rácsok és csövek rozsdásodása ellen.

Black Silk Metal Polish nikkelezéseknél, automobiloknál stb.

Black Silk Stove Polish Works
Sterling — Illinois

A Shine in Every Drop

SZÜNTESSE MEG VISZKETÉSÉT.

Az antiszeptikus, beható Zemo használni fog Önnek.

Mellékes hányszor próbált dolgokat eredménytelenül. Megszüntetheti az égető, viszkető eczemát Zemo által, amit bármely patikában vehet 35 centért, legnagyobb üveggel $1.00-ért. A gyógyulás abban a pillanatban kezdődik, amikor Zemot kezd használni. Rövid idő alatt a viszketés, kiütés, pörhenés, sömör, bőratka stb. eltünik.

A bőr tisztasága és egészsége Zemo által biztositva lesz. Amikor más szerek kudarcot vallanak, ez az átható, tiszta folyadék eredményt hoz. (250)

Karácsonyra — CSAK UGY MINT MINDIG

Pénzt küldeni az óhazába mindnyájunk feladata. Ezt hirdetem én már közel 20 év óta

Bankházam el van ismerve az amerikai magyarság körében mint olyan, amely mindenkor a lehető legolcsóbban és leglelkiismeretesebben intézi el a honfitársak ügyes-bajos dolgát. Pénzküldési megbizásokkal, valamint minden másnemü ügyével irjon ide vagy jöjjön személyesen e cimre

Ruttkay Jenő Bankháza

106 AVENUE B. NEW YORK, N. Y.

Gyönge és Ideges Férfiak és Nők

a Nuga-Tone-ban találni fognak olyan szert, amely nemcsak hogy az idegeket erősiti, hanem az izmoknak is visszaadja az előbbi ruganyosságukat.

Nuga-Tone tartalmaz egy olyan különös szert, amely az elgyengült és ingatott idegeket erősiti és az egész szervezetnek ád több erőt, jól érezhető elevenséget. Egy másik szer pedig teremt friss, életdús, egészséges vért. Azonkivül Nuga-Tone tartalmaz még HAT olyan gyógyszert, amely tisztitja és erősiti a test minden egyes szervét.

Ezen kitünő szer eltávolitja a bőrről a kiütéseket, piritja a sápadt arcot és gyarapitja a test erejét és sulyát. Különösen azoknál tapasztalható ez, akiknek szevezete elgyengült hosszas betegség, meghülés vagy pedig tulélvezés következtében. Akik ezen sorokat olvassák, könnyen meggyőződhetnek arról hogy a fejfájás, hányinger, szorulás, emésztési, máj és epebajok gyogyitása tekintetében Nuga-Tone felülmulhatatlan. Kellemesiti a lélegzetet, eltávolitja a nyelv beteges szinét, gerjeszti az étvágyat és szabályozza a gyomrot és a beleket úgy, hogy jobban fognak dolgozni, mint akármikor előbb.

Kérjük az olvasóinkat, hogy próbálják ki a Nuga-Tone-t a mi kárunkra, kitöltve az alábbi kupónt még ma. Habozás okozhat több bajt! A Nuga-Tone csomagjának ára csak egy dollár, elegendő 30 napi használatra. Hat csomag, hat hónapi használatra csak öt dollár. Minden beteg használhatja a Nuga-Tone-t 20 napig teljesen a mi kárunkra, és ha nem lesz teljesen megelégedve az eredménnyel, a maradékot visszaküldheti s mi vissza fogjuk neki adni a pénzt hiánytalanul. Rendelje még ma! Hiszen egyetlen egy centjét sem veszélyezteti. Nuga-Tone kapható patikában is azonos jótállás mellett; ha nem lesz vele megelégedve, a patikus vissza fogja adni az egész pénzét. Ezen jótállás minden csomagban található.

Küldje be ezt a kupónt még ma.

NATIONAL LABORATORY,
Dep. HC-8 —1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Uraim:—Mellékelve küldök $________ mely összegért tessék nekem ________ csomag Nuga-Tone-t küldeni. Én használni fogom a Nuga-tone-t 20 napig és ha nem leszek vele teljesen megelégedve, a maradékot vissza fogom küldeni és önök visszaküldik az én pénzemet.

Kereszt és vezetéknév________

Házszám, utca neve, vagy R.F.D.________

Helység neve________ Állam neve________

...ROS KÖZSÉG FAL...
...gy a megszállott területeken él...
...sabban fizetünk és mégis a le...
...i költség nincs.
...összeget levonás nélkül kapja me...
...lés. Dollárátutalás
...gyzői ügyek.
Kamatozó betétek
UNION BANK
János elnök
Fióküzlet:
1597 Second Ave.
corn. 83rd Street
...YORK CITY

Egyék é...
soványodjo...

Ettől fénylik
a kályha

Tartósa...
Black Sil...
Stove Poli...

Black Silk Stove Polish Work...
Sterling Illinoi...

CSAK UGY
MINT MINDIG
...mindnyájunk fel... ...én már közel 20 év óta
...az amerikai magyarság köré... ...enkor a lehető legolcsóbban és ...el a honfitársak ügyes-bajos ...sokkal, valamint minden más... ...gy jöjjön személyesen e cimre

...nő Bankháza
NEW YORK, N. Y.

...yönge és Ideges...
...érfiak és Nő...

...kupónt még ma.

A KULTURA ÉS A NYOMORUSÁG

A "SZABADSÁG" budapesti tudósitójától

EGY esztendővel ezelőtt gróf *Apponyi Albert*, a magyar nemzet körülrajongott pátriárkája maga köré gyüjtötte az ország tudósait és beledobta a közéletbe a megdöbbentő jelszót: „veszélyben a tudomány!'' Ma még tovább lehetne menni és azzal lehetne hivogatni minden magyar embert, hogy *veszélyben van a magyar kultura*, veszélyben a magyar irodalom, a magyar ujságirás, válságban a magyar szinészet és tehetetlenül néz a jövő elé a magyar képzőművészet!

Mindennek a *gazdasági összeomlás az oka*. Az emberek először kulturigényeikről mondanak le, ha a nyomoruság rájuk ront. Régi tapasztalat az, hogy bár mindenki hirdeti, hogy az egészség a legdrágább kincs, a gazdasági válságot mindig elsősorban az orvosok érzik meg, az emberek valóban szeretik kincsnek hirdetni az egészséget, de azután ehhez a vagyonhoz igazán ingyen akarnak hozzájutni. Nem lehet tenni ellene. A szomoru valóság az, hogy *kifosztásunkkal, megcsonkitásunkkal elsősorban a kulturális pályák és vállalkozások szenvedtek a legtöbbet*.

A magyar lapokba beütött a pestis. Még nem is olyan régen ugy próbáltak védekezni, hogy a kisvállalatok trösztszerü alakulásokba tömörültek, de ugylátszik már ez sem segithet. *A pestis Németországból terjed át hozzánk*. A papir és az előállitási költségek növekedésével egymás után szüntek meg a német lapok, két hónap óta azonban a járvány már nálunk is szedi áldozatait.

Először megszünt a *Budapest*, Kossuth Ferenc régi hires képes ujságja, amelynek valamikor nagy sulya volt a politikai életben. Kossuth Ferenc halála után a *Budapest* sohasem tudta azt a fontosságot magának vindikálni, mint azelőtt és több válság után most végleg megszünt. A lapot a Wodianer cég adta ki és ezzel kapcsolatosan megszüntette a *Kis Ujság*-ot is, a mely főleg a szegényebb falusi nép lapja volt. A Kis Ujság a békében egy krajcárt kóstált és az első oldalon hatalmas rajzzal mulattatta olvasóit. A háboruban megkezdődött drágaság lassan-lassan sorvasztotta a lapot. *Valamikor kétszázezer példányban jelent meg*, ami Magyarországon nagyon sokat jelentett. Hiába volt a régi népszerüsége, bár a falunak most igazán van pénze, de sajnálja ujságra adni és a lap olvasótábora mindinkább kevesebb és kevesebb lett.

Ma *délelőtt jelent meg utoljára a Virradat*. Ez az ujság is érdekes multra tekinthet vissza. Valamikor *Károlyi* Mihály lapja volt és *Szakács* Andor szerkesztette, aki akkor még Károlyi hüséges emberének mutatkozott. A forradalomban ugyancsak erős hangon kiabált a Virradat és 5000 régi konzervativ fejet követelt áldozatul a forradalomnak. Később a kommunisták, mint minden lapot, ugy ezt is beszüntették, a Virradat rönesszansza a kommün bukása után kezdődött, amikor ugyan csak Szakács Andor vezetésével, aki időközben a Friedrich-féle éra sajtófőnöke lett, *a jobbszélső elemek orgánumává tolta föl magát*. Annakidején a liberális lapok nagyon támadták uszitásai miatt, később azonban a Virradat elcsendesedett, és a lapvezér is eltávolodott a kormánytól. Végül az volt a komikum, hogy *a kormány szerezte meg és a választásoknál a kormány jelöltjeiért harcolt*. A kormánynak most már nincs rá szüksége, egyszerüen nem akarta vállalni a nagy rizikót és beszüntette a lapot.

Ezzel azonban nincsen vége a lapok agóniájának. *Sok nagyon halálos beteg van közöttük*. És ez természetes is. A lapok elvesztették olvasóközönségüknek legnagyobb részét. Az *elszakitott részekre nem lehet küldeni a Budapesten megjelenő lapokat*, mert elkobozzák, de az itthoni közönség nem tudja a lapokat vásárolni a régi mértékben. Jelenleg 10 korona egy lap ára, de *elsejétől kezdve már 20 korona lesz*. Bármilyen rossz a pénzünk, a kereseti viszonyok olyanok, hogy *könnyen nem dobálhatunk ki ilyen összegeket*. Éppen ezért valami egészen különös rendszert léptet életbe a lakosság. Ha valaki reggel megveszi a lapot, *délben fele áron odaadja*, sőt este még olcsóbb bérletet lehet kapni. *Ez természetesen a lapok példányszámainak visszaesését jelenti*. Lassan-lassan odafejlődünk, hogy az *ujság teljesen elveszti üzleti szinezetét* és tisztára csak azok a lapok fognak reuzálni, amelyeket egyes *politikai pártok tartanak fenn*. Ez a függőség teljesen megsemmisiti a közvélemény objektivitását.

Amit Budapestről elmondottunk, az talán még fokozottabb mértékben érvényesül a vidéki lapoknál. Eddig 10—12 vidéki lap szünt meg és igen sok küzd a megsemmisülés rémével. De nem csak nálunk van igy, hanem a megszállott területekről is szomoru hirek érkeznek. Most kapjuk a hirt, hogy megszünt a vidék két legrégibb ujságja az Arad és Vidéke és a nagyváradi Szabadság.

Hasonlóan szomoru a sorsa a magyar iróknak. *Ma már egy jobbfajta könyvet kiadni és terjeszteni milliós befektetést jelent*, amely igen ritkán hozza a befektetett tőkét és kamatait. Egyre ritkábban jelennek meg könyvek s a *megjelent könyveknek olyan magas az áruk, hogy alig tudja valaki megfizetni*. A forditás azonban nagyon fellendült, mert a *forditónak keveset kell adni és néha az idegen iró sem lát a jövedelemből semmit*.

A vidéki szinészettel is nagy baj van. Egyes közigazgatások, testületek olyan hatalmas adókat és egyéb járulékokat róttak ki a szinházra, amelyeket a szintársulat már elviselni nem tud. *A közönség fizető képessége teljesen kimerült*, az emberek a magas helyárakat nem tudják megfizetni. *Huszonhárom társulat szüntette meg müködését*, egyelőre segitenek a dolgon, még pedig ugy, hogy a nagyobb vállalatok szubvencionálják a szintársulatokat. *Ez azonban csak injekció*, a magyar vidéki szinészet kilátásai igazán nem valami biztatóak.

Budapesten sem sokkal jobb a helyzet. Eddig elég jól mentek a szinházak, most azonban *olyan nagyon felemelték a helyárakat, hogy a közönség igazán kénytelen lemondani arról az élvezetről, hogy a szinházba menjen*. Emellett a szinészek állandóan panaszkodnak, hogy a *fizetésből nem tudnak megélni*, a korrupció nagyobb mint valaha volt és mindinkább több azoknak a szinésznőknek a száma, akik igazán nem a gázsiból élnek.

A legnehezebb a sorsuk a festőknek és a szobrászoknak. Ma már 1000 korona egy jobb fajta tubus festék ára, a vásznat és a rámát igazán lehetetlen megfizetni. A szobrászok már azt is elfelejtették, hogy márvány van a világon, nem is szólva bronzról vagy más fémről, amelyet szintén nem használhatnak fel. Emellett a fiatal művészek nem tudnak hozzájutni müteremhez, valamint a drága modellárakat képtelenek leróni. Igy *lassan megakad a munka és a tespedés lesz urrá*.

Ha rideg fejjel kezünkbe vesszük a ceruzát és számolni kezdünk, feltétlenül arra a megállapitásra kell jutnunk, hogy *ez természetes következménye az ország szétdarabolásának*. Viszont azonban ebbe belenyugodni sohasem lehet. A magyar kultura mindig vezetőszerepet biztositott magának. Közelébe se férközött a szerb, román vagy cseh kultura. Rettenetes látni, hogy *az anyagi bajok miatt magyar kultura állandóan stagnál vagy visszafejlődik, míg a másik oldal a csehek, románok és a szerbek mindent megtesznek, hogy az ő eddig lenézett kulturájuk a magyar kultura fölé kerekedhessék*. Szeretjük hinni, hogy ez lehetetlen lesz, viszont azonban őszinte szomoruság fog el minden olyan embert, aki törődik a dolgokkal, amikor egy-egy fővárosi vagy vidéki lap beszüntetéséről beszélnek, vagy az irók és festők rettenetes nyomoráról hallunk valamit.

Paizs Ödön.

LEGOLCSÓBB PÉNZKÜLDÉSI ÁRAK

Az alanti árakban az összes átutalási költségek bennfoglaltatnak.

1000 Magyar korona	$—.50
1000 Osztrák korona	.02
1000 Csehslovák korona	34.70
1000 Jugoszláv korona	5.40
1000 Román lei	7.10
1000 Német márka	—.40

Küldje be a dollárokat money orderen és pénzt a legrövidebb idő alatt felelősség mellett kifizetjük az óhazában. Tegyen egyszer próbát és meg fog győződni, hogy megbizását a leggyorsabban, legpontosabban és legolcsóbban továbbitja a 20 év óta fennálló és az Állami Bankfelügyelőség ellenőrzése alatt müködő Bankházunk.

SCH… CH BANKHÁZ

1345 First Avenue, New York City

(n)

Készülnek a nemzetközi tárgyalásra

Hughes külügyminiszter a megtartandó konferenciára kiküldte a meghivókat

A JELENTŐSÉG

A középamerikai államok résztvesznek a tanácskozáson

WASHINGTON, D. C., okt. 24. — Hughes külügyminiszter formális invitációt küldött a középamerikai köztársaságok kormányainak egy december negyedikén tartandó pánamerikai konferenciára, amelyet Washingtonban, a külügyminisztérium épületében fognak megtartani.

A konferencia két nagy feladat megoldására vállalkozik. Egyrészt állást akar foglalni a lefegyverzés mellett, másrészt pedig meg akarja erősiteni azt az 1907-ben kötött szerződést, amely a középamerikai köztársaságok és az Egyesült Államok közötti morális kapcsot hangoztatja.

A meghivót Guatemala, Salvador, Nicaragua, Honduras és Costa Rica köztársaságok elnökeinek küldte Hughes.

A tanácskozás iránt már most élénk érdeklődés nyilvánul meg Washingtonban s a külügyminiszteriumhoz közel álló körök véleménye szerint a konferencia jelentősége nagyfontosságu és következményeiben nagy jelentőségü lesz.

Ha ezen a konferencián csakugyan állást foglalnak a lefegyverzés mellett, ami valószinü, akkor ez méltó leckét jelent majd az európai államoknak, főként azoknak, amelyek pacifista hurokat pengetnek s a valóságban erősen fegyverkeznek. A célzás elsősorban Franciaországra vonatkozik.

Viszont az a körülmény, hogy a konferencián meg akarják erősiteni a kapcsot a középamerikai államok és az Egyesült Államok között, arra vall, hogy a Monroe politikát a valóságban is akarják megvalósitani s Amerikának az az álláspontja, hogy érdekei, a gazdasági és erkölcsi érdekei egyaránt, első sorban ehhez a földrészhez füzik.

Készülődik a császár az esküvőre

Hermin hercegnő titokban a doorni kastélyban tartózkodik

BOLDOG A CSÁSZÁR

A hercegnő gyermekei is Doornban fognak lakni

DOORN, Hollandia, okt. 24. — Megbizható forrásból származó értesülések szerint Hermin, Reuss hercegnője a mult héten a volt német császár kastélyában tartózkodott. A hercegnő személyesen irányitotta esküvőjének előkészületeit s maga választotta ki leendő otthonának butorait, diszitéseit és egyéb berendezéseit.

A hercegnő doorni tartózkodását titokban tartották, de igy is kiderült, hogy november elsején fogja elhagyni a számüzött császár kastélyát s másnap viszszatérve fogja hivatalos formában nyilvánosságra hozni megérkezését.

Dr. Schmidt berlini orvostanár is Doornba érkezett, mert Hermin hercegnő egészségi állapota szükségessé tette egy specialista jelenlétét.

A császár környezetében levő személyiségek azt beszélik, hogy Hohenzollern Vilmos ragyogó és boldog, ahogy esküvőjének napja közeledik.

A doorni kastélyban lázasan folynak az előkészitő munkálatok. Naponta számos bőrönd és láda érkezik ide Berlinből, vagy Greiz-ből, a hercegnő otthonából. Egyes ládák a császár kitüntetéseit és jelvényeit tartalmazzák, mások viszont Hermin hercegnő személyes tulajdonait rejtik magukba, ajándékokat, a melyekkel a monarchisták halmozták el a császári menyaszszonyt. Vilmos maga is jelen van a csomagok felbontásánál és láthatóan nagy öröme telik uj foglalkozásában.

A doorni kastély alkalmazottait arról értesitették, hogy a legközelebbi keddet és szerdát ünnepnapoknak kell tekinteniök.

Az eddigi jelentésekkel szemben Hermin hercegnő gyermekeinek meg fogják engedni, hogy császár számüzetési helyén lakjanak, közvetlenül a kastély kapuin kivül nemrég épitett uj épületben.

UJABB KÖVETELÉSEKKEL ÁLLNAK ELŐ A TÖRÖKÖK

LONDON, okt. 24. — A törökök a pénzügyi és egyébb fontos kérdésekkel foglalkozó békekonferencia elé uj követelésekkel készülnek, Mesopotámiát is követelni fogják. Ezenkivül külön francia kölcsönt akarnak kapni s politikai támogatást cserében az angol érdekcsoportok birtokában levő olaj engedélyekért.

$28,000 A BOOTLEGGEREK BIRSÁGA 2 NAP ALATT

CINCINNATI, O., okt. 24. A. M. J. Cochran szövetségi biró $28,000 dollárt meghaladó birságot rótt ki két nap alatt Covingtonban, Ky. az eléje idézett bootleggerekre. Kilencvenegy egyén közt oszlik meg különböző összegekben ez a nagy birságösszeg.

Lehetetlen a jóvátétel

A Stinnes-Lubersac-féle egyezmény csődbe jutott

BERLIN, október 24. — A Stinnes-Lubersac-féle egyezmény, amely Franciaországnak német anyagokkal való helyreállitására vonatkozott, csődbe jutott. Az egyezmény csődje, amint Wirth kancellár kijelentette, egyuttal Németország teljesitő politikájának bukását jelenti.

Stinnes, a német iparbáró és Lubersac francia szenátor olyan értelmü nyilatkozatot adtak ki, hogy Lubersac legutóbbi berlini látogatása alatt törölték egyezményüket. Stinnes kifejtette, hogy a német ipar a márka esése miatt a maga részéről nem tud megfelelni a szerződés pontjainak s a francia szenátor elfogadta ezt az érvelést oly okoknál fogva, amelyek még magyarázatra szorulnak.

Az egyenes jóvátételi fizetések utolsó eszközei is igy sikerteleneknek bizonyultak s ezzel a jóvátételi helyzetben egészen uj fordulat következett be. Az uj helyzet egyelőre teljességgel megoldhatatlannak látszik s egészen bizonyos, hogy az egész német politika irányt fog változtatni.

Németország ujra szilárd frontot fog mutatni a szövetségesek felé. A németség egyesülten fog ragaszkodni ahhoz a felfogáshoz, hogy a jóvátételi követelések, jelen alakjukban, teljesithetetlenek.

Adja Bébijének a legjobbat

A legjobb gondviselés—és a legjobb eledel a legjobb bébit neveli. Minden anya bébijét a legjobb bébinek akarja látni s nincs ok rá, hogy a legnagyobb gondviseléssel és valódi eledellel bébije ne legyen erős és izmos. Ha a mesebeli keresztanya kérdezné az anyát, hogy mit kivánna bébijének a válasz biztosan az lenne: JÓ EGÉSZSÉGET.

Az Ön bébije állandóan nagyobb és erősebb lesz, rendesen fog fejlődni, ha jó gondját viseli és jó táplálékot ad neki. A gyermekek ezrei lettek egészségesek, izmosak és erősek, mert Eagle tejjel lettek táplálva a hálás anyák bevallása szerint. Mert ezek az anyák nem ismernek olyan általánosan és olyan sikeres eredménnyel használt eledelt, mint az Eagle tej. Bátran mondhatjuk, hogy több bébi lett sikeresen felnevelve Eagle tejen, mint az összes más mesterséges eledelen együttvéve.

Ne kisérletezzen bébijével s ne adjon neki olyan eledelt, melynek jósága kétséges. A Borden Eagle tej természetes eledel a bébinek, mert csak tiszta tejet és cukrot tartalmaz. Nincs kétség tisztasága és kitünő eredménye felett. Ezer és ezer olyan bébinek ajánlották az orvosok, akik soványak és csenevészek voltak. Az Eagle tej könynyen emészthető és megbizható bébi eledel.

Vásároljon ma egy kanna Eagle tejet s használja asztalán, főzéshez, kávéhoz vagy csokoládéhoz szóval minden olyan célra, ahol tejet és cukrot használ. Az Eagle tej olcsóbb és többet ér el vele, miután olyan kitünő minőségü és állandóan egyforma, a LEGJOBB az asztalra. Rendelje meg most füszeresénél az Eagle tejet. Minden füszeres tart Eagle tejet.

Vágja ki a szelvényt ezen hirdetésből és küldje be a Borden Companynak, kik megküldik Önnek ingyen a következők bármelyikét vagy bébijének táplálására való utasitásokat az Ön anyanyelvén, bébi könyvet vagy recept könyvet, mely megmondja, miként kell izletes ételeket késziteni Eagle tejjel. Nevezze meg, amelyiket óhajtja. Ezen szolgálat az Ön érdekében van, csupán kérnie kell.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

SZELVÉNY
Huzza alá az óhajtott utasitást

TAPLALASI UTASITAS	GYERMEK KÖNYV	RECEPT KÖNYV

NÉV ____________________
CIM ____________________
(Hungarian)

ÖNÁLLÓ MACEDONIA KELL A BALKÁNNAK

A török győzelmek meggyengitették a kis ántántot. — A román sajtót aggasztja Páris kacérkodása Moszkvával.

SZÓFIA, október 24. — Törökország visszatérése Európába régi és elintézettnek tekintett kérdéseket hozott ismét a szőnyegre. A macedón kérdés ujból a balkáni politika előterébe került és Románia különösen az, amely önálló macedón állam felállitását sürgeti. A románok érvelése ezen a ponton az, hogy a faji ellentétek és gyülöletek kész veszedelemmé tették Macedóniát. Ugyanezt az érvelést alkalmazzák Nyugat-Thráciára a bolgárok, akik nyiltan és egyhanguan hirdetik, hogy ennek a területnek önkormányzatot kell adni.

Az egyik bukaresti lap, az Orient a következőkben fejti ki a tipikusan román felfogást: "Egyre és egyre inkább szükségszerünek látszik, hogy a keleti kérdés elintézését ne bizzák a fegyverek erejére, hanem az önrendelkezés békés eszközeire. Amig Macedóniát nem teszik önálló állammá, a bonyodalmak, ha lappangásban is, de állandóan meg fognak maradni. Macedóniát nem lehet felosztani a szomszédos államok között, népességének külömböző nemzetiségei alapján."

A román sajtót ugyanakkor erősen aggasztja Párisnak Moszkvával való kacérkodása. Az Orient uj orosz veszedelemről beszél s annak a félelemnek ad kifejezést, hogy Franciaország támogatni fogja az oroszoknak Konstantinápolyra vonatkozó igényét. Ebben az esetben — irja a román lap — inkább akarjuk a törököt Konstantinápolyban, mint a szovietet.

A török győzelmeknek másik hatása a kis-ántánt gyengülésében mutatkozik meg. A Független Belgrádi Napi Politika cimü szerb lap azt panaszolja, hogy a kis-ántánt tétlen marad neuillyi szerződés valószinü megsértésével szemben, amikor pedig ez a szövetség ennek a szerződésnek biztositására alakult.

A balkán államok közvéleményének vizsgálatából egyáltalán nyilvánvaló, hogy a mudaniai fegyverszüneti szerződés távol áll attól, hogy a közel keleti veszedelemes helyzetet megoldotta volna.

Hogyan lehet Sun Maid Mazsolával kitünő dolgokat késziteni?

TÖLTELÉK.

Kell hozzá: 1 csomag Sun Maid mazsola, fél csésze cukor, 1 csésze viz, egy darab vaj. Keverje ezeket össze és főzze mig sürü lesz. Ha külön süti a süteményt, mindegyik lefektetést késsel és vajjal válassza el. Tegye felét a mazsola tölteléknek a tészták közé és felét a tetejére. Kavarjon fel két tojás fehérjét keményre és tegyen bele fél csésze porcukrot. Öntse a tetejére és barnitsa meg a sütőben. Tálalja fel habkrémmel, vagy dinnyekrémmel vagy vissza is tarthatja szósz_nak a töltelék egy részét.

MAZSOLA, TURÓ ÉS DIÓ SANDWICH.

Puhitson meg turót kis krémmel vagy saláta dresszinggel. Keverjen össze fél csésze Sun-Maid mazsolát és egynegyed csésze diót 1 csésze turóval. Szeleteljen rá vajas kenyeret.

MAZSOLA SALÁTA.

1 csésze Sun-Maid magtalan mazsola, egynegyed csésze citromlé, 2 csésze apróra vagdalt alma vagy körte, 2 csésze felvagdalt leveles saláta, 1 csésze majonaise krém. Mossa meg és azután száritsa meg a mazsolát és keverje bele az almába vagy körtébe. Takarja be a salátás tálat a felvagdalt leveles salátával, rakja a tál közepébe a mazsolát és almát, öntse le majonaissel és disz'tse fel a tetejét kis piros lekvárral. (250)

Megtört a gyilkosnő

Mrs. Rosier majdnem elájult a törvényszéken

PHILADELPHIA, Pa., okt. 24. — Nagy érdeklődés mellett folyik a megyei törvényszéken Mrs. Catherine Rosier bünügyének tárgyalása. A nézőközönség többnyire brilliánsoktól ragyogó asszonyokból 'áll. A 22 éves vádlott, aki kisgyermekével a karján, ül a vádlottak padján, majdnem elájult ma a tárgyalás során.

Hétfőn már igen gyenge volt, amikor a törvényszéki teremből távozott. Ma, amikor meg kellett mutatnia, hogy mint lépett a férje irodájába s miképen lötte ott agyon az urát és annak csinos gépirónőjét, Miss Mildred Beckitet, kétszer is összeesett félájultan.

Scott védő ügyvéd azt bizonyitja, hogy azért ölte meg férjét és a gépirólányt Mrs. Rosier, mert bizalmas helyzetben találta őket az iroda diványán.

Az ügyész tagadja ezt s azt állitja, hogy Mrs. Rosiernek semmi oka sem volt a kettős gyilkosság elkövetésére.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

HIREK AZ ASHTABULA-CONNEAUT-ERIEI MAGYAR REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

A Lorántffy Zsuzsanna Nőegylet Szüreti mulatsága 1922 okt. 7-én Ashtabula, O.

A nőegylet szüreti mulatsága.

ASHTABULA, O. — Október 7-én, szombaton este tartotta az ashtabulai református egyház kebelében működő Lorántffy Zsuzánna ref. nőegylet Tóbiás Györgyné elnöknő vezetése alatt első szüreti mulatságát a Roma Hall hatalmas termében, amely zsufolásig megtelt közönséggel. A női egylet mulatságán nemcsak a helybeli magyarság vett részt, hanem a conneauti és farporti magyarság színejava is jelen volt.

A női egylet tagjai az egyház előljáróságával együtt igazi szőlőkerttő varázsolták a nagytermet, s a gondos díszítés kellemesen lepte meg az egylet vendégeit. De nemcsak a stylszerűen feldíszített terem, hanem a magyar viseletben megjelenő fiuk és leányok serege, akik nagy anyagi áldozattól sem rettenve vissza, igazán szép magyar nemzeti viseletben jelentek meg az ünnepélyen, csak fokozták a mulatság külső díszét s jellegzetességét. A szőlőtolvajok birója Vincze Ferenc volt, a bíróné pedig a női egylet buzgó pénztárnoknéja, Badár Gyuláné, aái valóban rátermett magyar menyecske volt. Csősz legények voltak: Héthy Dezső, Héthy Sámuel, Balogh Ferenc, Stefán István, Tóbiás Endre, Szimkó Endre, Gégény János, Manyi János, ifj. Vincze Ferenc, Takács János, Kovács János és Palágyi Gyula. Csősz leányok: Stofkó Erzsébet, Palágyi Ilona, Simecsik Annuska, Baki Etelka, Világi Erzsébet, Kondás Róza, Katocs Ilonka, Koszkondy Mariska, Torna Erzsébet, Gecse Ilonka, Tóth Boriska, Kovács Erzsébet, Kovács Anna, Petró Gizella, Gégény Erzsébet, Héthy Gizella, Literáthi Mártha, Tóbiás Ilona és Takács Erzsébet. Valóban helyre magyar menyecske volt még Palágyi Gyuáné, a női egyet tisztviselője, akik a női egylet szüreti mulatságát a "magyar szólő" táncukkal nyitották meg.

A női egylet tagjai a mulatságon árult s értékesített dolgokat maguk között gyüjtötték és adták össze, névszerint: özv. Soltész Pálné, Lengyel Jánosné, Alexa Mihályné, Tóbiás Györgyné, Héthy Gusztávné, Visnyai Jánosné, özv. Héthy Sámuelné, Héthy Gusztáv, Horváth Péterné, Héthy Jenőné, Vincze Ferencné, Fehér Lajos és Balogh Lajos, Id. Polágyi Józsefné, Marincsák Jánosné, Marincsák Györgyné, Badár Gyuláné, Kovács Jánosné, Gecse Jánosné, özv. Tóbiás Ferencné és Palágyi Gyuláné. Fogadják az adakozók az egyház hálás köszönetének nyilvánítását ez uton is s ezt a jóindulatu támogatást tartsák meg továbbra is egyházukkal szemben.

A siker kivívásáért igen sokat fáradoztak: Héthy Gusztáv az egyház gondnoka, Kovács János, Palágyi Gyula, Filip Jenő, Héthy Jenő, Balogh Károly, Fehér Lajos, Aóbiás András, Badár Gyula, Pál Gyula, Lengyel János és ezeknek feleségei. Nekik s általában az összmagyarságnak érdeme, hogy a női egylet mulatsága nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is jól sikerült. A szüreti mulatság bevétele $506.55 volt, a kiadás $195.70, tiszta jövedelem tehát $310.85.

Ezek a szép számok beszédesen igazolják, hogy az ashtabulai ref. egyház rohamosan fejlődik s tiz évi nehéz munka után, mind nagyobb erővel és lelkesedéssel sorakozik lelkésze köré a magyar egyházközség érdekeinek szolgálatában.

Vécsey A. Jenő, ref. lelkész.

SZENT IMRE NAPI BUCSU.

CONNELLSVILLE, Pa. — A connellsvillei róm. kath. magyar hitközség védszentjének napja november 5-ére esik. Az idén ez a nap egyszersmind vasárnap és igy kétszeresen kedvező a hitközségre nézve. A plébános és kurátorai, no meg a buzgó asszonyok már nagyban készülnek a vendégek méltó fogadására a bucsunapon és megtesznek minden intézkedést, hogy a távoli plézekről idesergiő bányászok jól érezzék magukat körükben. A Szent Imre Egyesület uj jelvényeivel fog megjelenni az istentiszteleten, amelyen Kováts Kálmán mckeesporti plébános tartja az ünnepi szentbeszédet. Délelőtt 9 órakor kismise, 11 órakor orgonás nagymise szentségkitétellel, mely után a templom alatti basementben kis családi ünnepélyt rendeznek. Ennek egyik legérdekesebb pontja egy borjas tehénnek a kisorsolása lesz, mely Hildebrand Nándor s nejének ajándéka. Jegyet a helyszinén is lehet még váltani 50 centért. Ugyanitt friss kalács, husételek, gyümölcs és engedélyezett frissitő italok is kaphatók lesznek. Szeretettel várja a hitközség a környék magyar bányászait családjaikkal együtt e templomi ünnepélyre, melyen édes anyanyelvünkön hallhatják az Isten dicséretét.

ELÁRVEREZTÉK A HORVÁTH-PATIKÁT.

BRIDGEPORT, Conn., — Október 18-án árverezték el a csődbe jutott Horváth Miklós gyógyszertárát. Miután Renchy János háztulajdonos kijelentette, hogy nem adja bérbe tovább a helyiséget, tehát a ki megveszi a mostani berendezést, azt azonnal el kell szállittatnia, nem volt valami nagy a vetélkedés.

Az összes árukészlet és berendezés a soda fountain kivételével, 1055 dollárért kelt el. M. Goldman volt a legmagasabb igérettevő.

A bódító szereket külön adták el, miután ezek elszállitására külön engedély szükséges. Ezeket Max Kennedy vette meg 60 dollárért.

MEGÉRKEZETT AZ UJ MAGYAR G. KATH. LELKÉSZ.

BRIDGEPORT, Conn. — Gulyássy Emil, a bridgeporti uj magyar gör. katholikus lelkész október 18-án, szerdán érkezett Bridgeportra nejével együtt, s elfoglalta az ujonnan berendezett parochiális lakást. A templomban az istentiszteletek rendjét vasárnap, október 22-én kezdte meg. A fiatal lelkészt a hó elején szentelték fel.

ZÁSZLÓ SZENTELÉS.

A Verhovay Segélyegylet 251-ik fiókjának ünnepélye.

CHROME, N. J. — Október 15-én vasárnap nagy ünnepélye volt a chromei magyarságnak.

A Verhovay Segélyegylet 251-ik chromei fiókosztálya tartotta meg zászlószentelési ünnepét.

A csaknem tiz éves fiók tagjai szép selyem amerikai lobogót vásároltak s ünnepélyes fölszentelésére meghivták az összes helybeli magyar testületeket és a környékbeli testvér fiókokat.

A vendég egyletek testületileg vonultak a Lengyel Hallba délelőtt 10 órakor zeneszó mellett.

A trentoni 13-ik osztály küldöttségileg képviseltette magát Tóth Miklós elnök és Papp Sándor titkár, Szathmáry József, Péntek Miklós és Tóth Pál voltak a küldöttség tagjai. Jelen voltak még Trentonból Orosz Antal és Németh Sándor

Az ünnepséget rendező bizottság tagjai voltak: Kiss János alelnök, Lénárt Mihály pénztárnok, Szabó János, Szorok József, Kun Sándor, ifj. Varga Károly és Varga Sándor.

Délelőtt fél 11 órakor Kiss János alelnök üdvözölte a vendégeket s fölkérte őket a templomba való felsorakozásra.

Zeneszóval az élén, a legnagyobb rendben vonult a menet a róm. kath. templomba, hol Dr. Hudecz plébános mise végeztével gyönyörü beszéd keretében fölszentelte a zászlót.

A templomból kijövet a hatalmas számra fölszaporodott menet végig vonult a város főbb utcáin és viszsza tért a Lengyel Hallba.

Itt vette kezdetét a világi ünnepély, melyen szónokok méltatták a nap jelentőségét szebbnél szebb beszédekben és kivántak minden jót ugy a fióknak, mint a tagjainak.

Miközben a zászlóapa és zászlóanya Juronka György s neje kibontva tartották a szép zászlót. Juronka János szólitotta föl beszédeik megtartására a szónokokat a következő sorrendben:

Bartók János a Bridgeporti Szövetség 48-ik fiókja; Kovács Endre a Chromei Első Szüz Mária Egylet, Szalkay István a Szent György Szövetség 4-ik osztálya, Kántor Mihály a Rákóczy Egylet 48-ik fiókja, Samu Ferenc a WOW Testvériség osztálya Sohajda Jánosné a WOW helybeli női osztálya, Lukács Zsigmond a Leisenringi Egylet, Máthé László a Verhovay Egylet 52-ik osztálya, Tóth Miklós a Verhovay egylet 13-ik osztálya. Tóth János a Verhovay Egylet 87-ik osztálya nevében beszéltek. Majd uronka György és felesége intéztek rövid lelkes beszédeket a közönséghez.

Az ünnepélyt éjfélig tartó tánc mulatság fejezte be.

EMLÉKÜNNEPÉLY.

GARY, Ind. — A garyi magyar református egyház tempomában vasárnap, október 29-én délelőtt pont 10 órakor kezdődőleg reformációi emlékünnepély fog tartatni. November 5-én délelőtt pedig az urvacsorai szent jegyek fognak kiszolgáltatni. Mindkét alkalomra a hivek teljes számban való megjelenését kéri az előljáróság.

A HEMESTEADI REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Lelkész: HORVÁTH SÁMUEL.

Keresztelés.

HOMESTEAD, Pa. — Gazsi László és neje Orosz Erzsébet kis fia László és István névre. Keresztszülei Ifj. Orosz Károly és Toboz Emma.

Vendég lelkész.

A jövő vasárnap a helybeli lelkész távolléte miatt az istentiszteletet Kalassay Sándor árvaatya fogja végezni. Mindazok, akik adományokat szántak a magyar árva gyermekek segélyezésére, személyesen átadhatják az árvaatyának.

Áldozás.

Ujbori hálaáldozás november 5-én s ez alkalommal lesz megtartva a Reformáció emlékünnepély is az iskola termében.

A Majestic a West Side-on a legnépszerűbb és legkedveltebb szinház.

JAKAB ISTVÁN és Fiai
magyar temetkezésiek
8923 BUCKEYE ROAD
11713 BUCKEYE ROAD
Princeton 244 Cedar 384
4319 LORAIN AVE.
Telefon Hemlock 4091

MI A KONDENZALT TEJ?

Friss, tiszta, tejszinben dus és egészséges tehenektől fejt tejből készül a Borden's Eagle Brand Milk. A teheneket és tejgazdaságokat szabályos időközökben állatorvosok vizsgálják felül. Konzervgyáraink közel vannak tejgazdaságainkhoz s igy a tej, amelyet a konzerválásra használunk, mindig teljesen friss.

Minden kanna nyers tejből mintát vesznek s ezeket szakértők vizsgálják meg, hogy a tej minden tekintetben megfelelő-e.

A már megvizsgált tejet 206 fok Fahrenheitra forralják fel s hőfokon körülbelül öt percig hagyják. Ezután tiszta cukrot kevernek bele. E keverék most egy légüres edénybe kerül, ahol 140 fok Fahrenheit hőmérsékleten tartják és akkor fokozatosan lehütik. A tejet végül a hütőkészüléken át a kannákba töltik bele, amelyekben eladásra kerül. Attól a perctől kezdve, amint a tej a légüres edénybe jutott, többé nem jut a külső levegővel érintkezésbe s igy bármilyen fertőzés lehetősége ki van zárva.

A kannákat magunk gyártjuk s mielőtt tejjel lesznek megtöltve, 700 fok Fahrenheitre hevittetnek fel; fokozatos lehütés után töltjük bele a tejet s igy ugyancsak fertőtlenitve vannak.

Minden elkészült mennyiségből néhány kannát laboratóriumunkba visznek, itt néhány napig állni hagyják s azután megvizsgálják, vajjon a tej nem tartalmaz-e baktériumokat. Ez a legutolsó vizsgálat s valamennyi előző vizsgálatnak a biztos ellenőrzője.

A Borden's Eagle Brand még soha sem okozott tejtől eredő járványos megbetegedéseket. Tiszta tej, tisztán tartva — Borden jelszava.

Ebben az ujságban időről-időre megtalálja a Borden's Eagle Milk hirdetését, amely egymaga több egészséges babyt nevelt már fel, mint a többi mesterséges gyermektápszerek együttvéve. Vágja ki a hirdetést, vagy szelvényt és küldje be a Borden Company, New York címre, a majd küldenek Önnek saját anyanyelvén megirt utasitásokat babyje táplálását illetőleg, egy babykönyvet, amelyben benne van, miként viselje gondját önmagának és babyjének; egy könyvet amely étlapokat tartalmaz gyermekei számára, vagy egy receptkönyvet, a melyben megtalálja, hogyan készithet izletes ételeket Eagle Brand-el Kérje, amelyiket akarja.

(250)

BÉRMÁLÁS A SZT. ISTVÁN R. KATH. HITKÖZSÉGNÉL.

TRENTON, N J. — Nagy ünnepélyesség keretében folyt le az elmult vasárnap a bérmálás ünnepe a magyar róm. kath. templomban. Három órakor érkezett meg Walsch Tamás trentoni megyés püspök a plébániára s teljes főpapi diszben vonult a papság élén, harangok zugása között be a templomba. A templom szüknek bizonyult a hivek befogadására. bár ember ember hátán tolongott s alig volt hely arra, hogy a bérma szülők a bérmálandókkal az oltár elé jussanak. A püspök gyönyörü beszédet intézett a hivekhez, amelyben őszinte megelégedését fejezte ki a melett, hogy oly szépen virágzik a hitközség, és hogy a hivek megértéssel, békében dolgoznak a templom és iskola felvirágozásán. Figyelmükbe ajánlotta, hogy tőlük telhetőleg támogassák az uj iskolát, a különösen lelkükre kötötte a szülőknek, hogy gyermekeik magasabb iskolártatásáról gondoskodjanak. Ajánlotta e célból a két katolikus High Schoolt, amelyek minden tekintetben a kor szinvonalán állanak. Egyben óva intette őket a destruktiv sajtó aknamunkájától, amely itt is mételyezni törekszik a becsületes, keresztény magyarságot. "Olyan lapot, mondotta a püspök, amely szent hitünket, az egyházat és annak intézményeit támadja, katholikus magyar ne vegyen kezébe". Végül nagy szeretettel beszélt a bérmálandó gyermekekhez, akik feszült figyelemmel hallgatták a főpásztor szavait. Összesen 276-an járultak a bérmálás szentségéhez.

Köszönetnyilvánitás.

Maroskán Miklósné temetése alkalmából, férje hálás köszönetet mond mindazoknak, kik mély bánatát részvétükkel enyhiteni iparkodtak. Külön köszönetet mond Mrs. Ábrahám, Mrs. Farh, Mrs. Schneider, Mrs. Phillips, Mrs. Julia Mihál, Mrs. Zborai és Mrs. Ethel Clementisnek, a kik a megboldogult ravatalára virágot helyeztek.

Kiváló tisztelettel

Maroskán Miklós, férj.
(250)

ÉDES CIDER

Legfinomabb almából préselt elsőrendü minőség jóságáért felelősséget vállalunk.

Akron és környékén házhoz szállitjuk. Bővebb felvilágositást kaphat

PAPP GROCERY CO.-tól
651 S. Main St. Akron, O.
(k c)

REUMA!

try Sloan's

MEGÖLI A FÁJDALMAT MERT FELTÖRI A TORLÓDÁST

A reumás fájdalmak legtöbbször torlódásból keletkeznek. Használjon Sloan's-t. Ne dörzsölje. Behatol a fájós helyre, megindítja a vérkeringést. Enyhíti a fájdalmas torlódást—elmulik a gyulladás.

Próbáljon Sloan's-t megerőltetett, fájós izmokra, hátfájás és neuralgia ellen. Próbálja meg "mell-hűlés ellen."

SLOAN'S LINIMENT
Megöli a Fájdalmat

UJ KÁNTORTANITÓ.

BRIDGEPORT, Conn. — A gör. kath. hitközségnek uj kántortanitója is van. Szemán Bertalan, aki mostanában érkezett az abaujmegyei Szántóról, szintén mult vasárnap kezdte meg működését az egyháznál.

A SZABADSÁG SZABÁSZATI ISKOLÁJA

A bemutattott ruhadarab szabásmintája 12 centért megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Az amerikai magyar leányok és asszonyok nagy örömmel vették uj rovatunk megnyitását. Hogy érdeklődnek a bemutatott divatképek és azoknak szabásmintája iránt, azt az egyre nagyobb számban érkező rendelések igazolják.

A rendelők megkapják a kivánt szabásmintát vagy a divatkönyvet a legrövidebb időn belül.

Bemutatunk most egy bájos női ruhát.

4160. Női ruha.

Hétféle nagyságban kapható a szabásmintája: 36, 38, 40, 42, 44, 46 és 48 inches mellbőséggel. A 38 inhes ruha elkészitéséhez 4¾ yard kell a 40 inch széles kelméből. A szoknya aljának bősége 2 és fél yard. A szabásminta ára 12 cent.

Rendelje meg az alábbi kis rendelési szelvényen. Vágja ki, töltse ki és küldje be cimünkre a megfelelő összeggel, ami bélyegben is mellékelhető.

SZABADSÁG SZABÁSZATI ISKOLÁJA

Box 171, . Cleveland, Ohio

Kérem megküldeni a mellékelt 12 centért a _____ számu szabásmintát, továbbá a többi 12 centekért a _____ számu szabásmintákat, valamint egy példányban 12 centért az Őszi és Téli Divatkönyvet.

Nevem _____

Utca, házszám vagy pósta box _____

Helység _____

Állam _____

YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKE

Youngstowni iroda: 336 West Federal St. Tel. Bell Main 5260

PARTGYÜLÉS.

YOUNGSTOWN, O. — A választásokat előkészitő republikánus bizottság idegen osztálya október 19-én este a Park Theater Hallban gyülést tartott, melyen magyar részről megjelentek Grosshendler, Vaskó Ferenc, Neményi Miklós Ernő, Brogly Ignácz és Tausz Gyula. A későn érkező elnök helyett Neményi Miklós nyitotta meg a gyülést. Beszédet mondtak Mr. Jones, a Mahoning county végrehajtó bizottságának elnöke és John G. Cooper kongresszusi képviselő. Ez utóbbi a nemrég életbelépett republikánus tarifa törvényekről beszélt nagy tetszés mellett. Magyar részről a szervező bizottságba Neményi előterjesztésére Vaskó Ferenc és Tausz Gyula lettek beválasztva.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

YOUNGSTOWN, O. — A 375 E. Federal street alatt levő, általánosan ismert Rosenberg Dried Fruit Co. gazdát és nevet csarélt és ezentul mut Pápai Dried Fruit Co. fog szerepelni. Az uj tulajdonos a youngstowni magyarság körében előnyösen ismert üzletember, évek óta különböző üzleti vállalkozásai voltak, melyek kereskedemi szakképzettsége és előzékeny modora révén keresett üzletei voltak a magyarságnak.

A YOUNGSTOWNI REF. EGYHÁZ HIVEI.

Keresztelés.

YOUNGSTOWN, O. Október 14-én Tomesányi Géza és neje, Mándy Zsuzsánna leánykája Viola és Klára névre. Keresztszülők: Kovács Mihály és neje, Letoha Flórián és Király Julia.

HA AZ Ó-HAZÁBAN

lakó rokonainak, hozzátartozóinak vagy ismerőseinek pontos cimét meg akarja tudni, vagy pedig az óhazában bármilyen természetü dologban pontos felvilágositásra van szüksége, forduljon hozzám. A legujabb és legszebb magyar népdalok nálam olcsón kaphatók. Ó-hazai és közjegyzői ügyeket szintén a legpontosabban és legjutányosabban végzek. Irjon e cimre:

ALEXANDER MIHOK
601 Dollar Bank Building,
Youngstown, O.

S. ENGEL
egyedüli magyar fényképész
Youngstownban
A vidéki magyarság pártfogását is kérjük.
202 W. FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, O.
(s)

Youngstown és vidéke magyarságának figyelmébe!

Szenet szállitok a legolcsóbb napi áron Youngstown környékére is. Költözködéseket ugy helyben, mint vidéken bármily távolságra felelősség mellett jutányos áron a legpontosabban végzek.

SEBŐK GYÖRGY
1030 FRANKLIN AVE.
YOUNGSTOWN, O.
Telephon: Automatic 5572
(s x)

OHLIGERS GYÓGYSZERTÁRA
Azelőtt Palánszky gyógyszertár
808 EAST SUMMIT ST.,
Corn. Webb St. Alliance, O.
Orvosi recepteket szakértelemmel készittünk.
Bel és külföldi gyógyszerek nagy raktára.
(s)

SZABÓ LÁSZLÓ
pénzküldő, hajójegy és real estate irodája
18 SOUTH ARCH STREET,
Alliance, O.
Bármit venni, eladni, vagy cserélni akar, forduljon bizalommal hozzám. Óhazai ügyek pontos és lelkiismeretes elintézése.
(s)

CITY TRUST AND SAVINGS BANK
West Federal St. cor. Phelps St.
Youngstown, O.
Hajójegyek és pénzküldés az óhazába a legolcsóbb napi árfolyamon.
Külön magyar osztály.
4%-ot fizetünk takarékbetétek után.
(s)

RESS ÉS FIAI
Columbia s Victor beszélőgépek. Victor-Columbia, Okeh és Hazai lemezek teljes raktára.
16 E. Federal St., Youngstown, Ohio
3-ik ajtó a Squaretől.
32 S. State Street, Girard, Ohio.
Szemben a High Schoollal.
(s)

Elsőrendü ételek, jutányos árak, előzékeny kiszolgálás
WHITE STAR RESTAURANT
334 West Federal Street
Youngstown, O.
Közvetlen a "Szabadság" irodája mellett.
(s)

YOUNGSTOWN EGYEDÜLI MAGYAR GYÓGYSZERTÁRA
Eber Ferenc, tulajdonos
Orvosi recepteket a legpontosabban készitünk.
373 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, O.
(s)

EARL B. JACK
TEMETKEZÉSI INTÉZETE
1221 HARRISBURG ROAD N. E.
CANTON, O.
Közvetlen a Christal Park Bank mellett. — Hasonlitsa össze árainkat másokéval. Nálunk jutányos áron kap pontos és lelkiismeretes kiszolgálást. — Ambulance kocsik.
(s)

Magyar-tót negyedben három éve fennálló
BUTCHER ÜZLET
elutazás miatt jutányosan eladó. Olcsó rent. 2½ éves lease. Csak hozzáértő jelentkezzék; felelek, szép életet csinál. Egy netet adok a vevőnek, hogy megéltem meggyőződjék. Irjon vagy érdeklődjék: Loschitzer és Engel banküzletében, 336 W. Federari St., Youngstown, O.
(250, 52, 54)

Magyar adásvételi iroda
Ha házat, farmot, telket vagy üzletet venni, eladni, vagy elcserélni akar, forduljon bizalommal hozzánk.
Loschitzer és Engel
336 W. FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, O.
(s)

LAWRENCE SAVINGS & TRUST CO.
FOREIGN DEPARTMENT
Magyar osztály
Hajójegyek minden vonalra.
Pénzküldés a világ minden részébe.
New Castle, Pa.
(s)

Egyedüli magyar kézi munka és óhazai férfi és női cikkek nagy raktára.
Férfi és női sweaterek, importált D. M. C. pamutok, meleg férfi és női alsó ruhák és hahazából érkezett hurkatöltők. Minden a legjutányosabb áron. Irsnyák nagy választékban. Ó-
Gross Hermann
343 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, OHIO
(s)

MAGYARORSZÁGI LEVELEK

A Foreign Language Information Service magyar osztályánál Magyarországból érkezett levelük van, a kik ezt az iroda helyiségben személyesen, vagy levél utján bármikor átvehetik. Ha valaki ismerőst talál a keresettek között, szivesked jék figyelmeztetni. — Cim: Foreign Language Information Service, Hungarian Bureau, 119 West 41st St., New York City.

Szabon András, Krumpler, W. Va.; Csató István, Westend Ave., Detroit, Mich.; Denbel Erzébet, Eryda; Eisenhut György, St. Louis, Mo.; Farsang Adolf, Cleveland, O.; Holló Ödön, Cleveland, O.; Hulbán Mária, Jersey City; Janik Anna, Párisháza; Kaska Ervin, Chicago, Ill.; Kempf Ferdinánd és Anna, Tomkinsville; Kerekes Lajos, Berwick, Pa.; Lorek József, Detroit, Mich.; Meizels Mihály, New York City; Molnár Ferenc, mérnök, Bessenger, Fla.; Molnár Bálint, Midland, Pa.; Morva Károly, Chicago, Ill.; Nieder Gyula Ágoston, Detroit, Mich.; Frida Pál, San Francisco, Ca.; Révész János, Kullman, N. Y.; Mrs. Robert R. Riedel, Spitzer Julianna, Chicago, Ill.; Rusznyák Mihály, Brooklyn, N. Y.; Margitai Szabó Sándor, Mistoelle, Del.; Schürnpeck Béla, Lorain, O.; Takó János, Fort Wayne, Ind.; Barcsi—Weisz Ernő, Garfield, N. J.; Báthory Gábor, Vintondale, Pa.

POLITIKAI HIRDETÉS POLITIKAI HIRDETÉS

SPELLACY A NÉP IGAZI BARÁTJA

Az előjelek szerint Thomas J. Spellacy lesz Connecticut állam legközelebbi szenátora az Egyesült Államok szenátusában. A nép szereti és akarja őt.

A demokrata párt szivvel és lélekkel mellette van. Az egész ország közvéleménye kedvező róla. Tényleg becsületes és szeretetreméltó karaktere és nagyszerű cselekedetei elismerést és általános tekintélyt szereztek neki Connecticuthan, az ő szülőállaman tul is, valamint New Yorkon tul is, ahová üzleti tevékenysége köti. És ez rendkivül fontos. Ez azt jelenti, hogy Mr. Spellacy, ha megválasztják, az amerikai politikai életnek egy nemzetszerte ismert alakja lesz. Ez azt jelenti, hogy tekintélyének **sulyánál** és energikus karakterénél fogva igazságos meggyőződésével hatással lesz az Egyesült Államok szenátusára, épen ugy, mint Amerika közvéleményére. Mert épen az az érdekes Mr. Spellacynál, hogy ő mindig merész és bátor volt politikai meggyőződésének nyilvánitásánál. Bármi is vot az, amit ő igaznak hitt és bármi is volt az, amit ő a köz érdekében levőnek gondolt, küzdött érte, tekintet nélkül arra, hogy meggyőződései népszerüek voltak-e vagy sem.

Vegyük például álláspontját a bevándorlási kérdést illetőleg. Mr. Spellacy azon a véleményen van, a jelenlegi BEVANDORLÁSI TÖRVÉNY igazságtalan. Szerinte a kiválasztás és nem önkényes korlátozás volna az Egyesült Államok helyes bevándorlási politikája. Azt vallja, hogy ennek az országnak minden tisztességes, és munkaszerető munkásra szüksége van, akiket csak kaphat és helyteleniti, hogy becsukják az ország kapuit a bevándorlók előtt, akik pedig az ország közgazdasági életében nagyon is kivánatosak lennének. Ez manapság nem nagyon népszerü elmélet. A közvélemény a bevándorlásnak a végnőkig való korlátozása mellett van és a Kongresszus pártolja ezt a felfogást. Nem ugy Mr. Spellacy. Mint minden egyébben, ebben a kérdésben elfoglalt álláspontja is a józan észen és igazságosságon alapszik.

Ugyancsak pártolja a Volstead-törvény megváltoztatását is. Egy legutóbbi interju alkalmával nyiltan kijelentette, hogy szivből rokonszenvez a demokrata platform azon részével, amely a prohibiciós törvény módositását kivánja olyképen, hogy az lényegében és szellemében egyezzék az alkotmány függelékkel. Mr. Spellacy meg is okolta álláspontját. Elfogadva a törvény alapelvét, amely megtiltja a részegitő italok árusitását, rámutatott a Kongresszusnak azon hibájára, amely törvényesen igaznak állapit meg olyan meghaározásokat, amelyek tényleg nem igazak. Azt mondja hogy egy fél percent alkonol jelenlétét részegitőnek minősiteni, amikor tényleg nem igy van, igen sajnálatramélto törvénymagyarázás. Az alkoholnak azt a mennyiségét, amely egy italt részegitővé tesz, tudományosan ehet megállapitani és a törvényhozás erre a megállapitásra és nem egy bizonyos politikai csoport képzelődésére légyen alapitva.

Mr. Spellacy az adóterheknek a csökkentését is kivánja. A háboru alatt uj adókat raktak a nép vállára. A háboru már elmult, az adók azonban megmaradtak. Nem azért, mintha azok szükségesek lennének, hanem mert a kormány tékozló. Az üzleti élet nem tud fellendülni, ha indokolatlan, nehéz adók nyomják. És ha az üzleti élet nem virágzik, a népek se tudnak boldogulni. Minden adó valamilyen uton-módon a fogyasztóra lesz áthárítva és drágitja a létfentartási költséget. Ezért tehát minden férfinek és nőnek fontos érdeke az Egyesült Államokban, hogy minden natósági és törvényhozói egyén át legyen hatva egy szigoruan gazdaságos államháztartás szükségességétől. Ebben a tekintetben, Mr. Spellacy szavát az Egyesült Államok szenátusában, — ha odakerül — mindenki hallani fogja. Harcolni fog a közkiadásokban való szigoru takarékosságért, harcolni fog ezért, becsületes jellemének minden energiájával és komolyságával.

Az is a nép érdekét szolgája, hogy Mr. Spellacy ellenzi a tumagas vámot. Nagyon helyesen azt tartja, hogy a vám közgazdasági és nem politikai kérdés. Elfogadja egy olyan vám helyességét, amely kiegyenliti a különbözetet a termelési költségben és a külföldön. Azonban egy önkényesen magas vámot, amelynek az a tendenciája, hogy Amerikában bizonyos gyári érdekeltségeknek egyedárusitási jogot adjon és lehetővé tegye részükre, hogy termékeikért tulmagas árakat számitsanak, helyteleniti, és azt tartja, hogy az ilyen vám csak növeli a létfentartási költségeket és lehetetlenné teszi az átlag férfinek és nőnek, hogy bevételeit és kiadásait egyensulyban tartsa.

Minden a közt érintő kérdésben, az első és mindenekfölött való, amit Mr. Spellacy tekintetbe vesz, a nép érdeke. Ezekért az érdekekért harcolt a multban is és a nép jólétéért fog harcolni és dolgozni a jövőben is, ha a nép bizalma a Szenátusba küldi. Ezen oknál fogva az ő megválasztása nem személyi ügy, hanem a közjónak és a közérdeknek az ügye. (250)

ASSZONYOKNAK INGYEN

MATO

ÜGYNÖKÖK

küldünk csoda mosóporunkból egy dobozzal,—mellyel 2 óra alatt egy napi mosást elvégez. Fáradtság nélkül hófehér tiszta a legpiszkosabb munkás ruha is. Ruháit, kezét nem rontja. 1,000 dollárt fizetünk annak, aki bebizonyitja, hogy nem jó. 3—4 hónapra való doboz egy dollár. Rendeléssel a pénz küldendő.

helyi megbizottak csodás keresetre felvétetnek.—Minden levél vagy rendelés e cimre küldendő:
"MATO" Sales Agency 465 Bostwick Ave., Bridgeport, Conn.

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSITÁSOK | BUDAPESTI JELENTÉSEK | ÓHAZAI UJSÁGHIREK

NEM ADJÁK OLCSÓN A BORT A MAGYAR SZŐLŐGAZDÁK.

Négy egyesület 40,00 hektoliter mustot helyez közraktárakba

KECSKEMÉT, okt. 5. (A "Magyarság" tudósitása.) A "hirös város" országraszóló szürete, mely minden évben már szeptember közepétől kezdődően heteken át szólaltatja meg a vidám szüretelők és szüreti mulatozók ajkán a szebbnél-szebb régi magyar nótákat, és mely az Alföld nagy városát egészen kivetközteti egyébként csendes külsejéből, az idén még nem kezdődött meg. A kecskeméti szőlősgazdák összefogtak a borkereskedelem árbojkottja ellen és nem szolgáltatják ki a termelés mindennél fontosabb érdekét a spekuláció milliós haszonra leső üzleti fogásainak. Németh László a kecskeméti szőlősgazdák egyesületének elnöke a következőket mondotta a gazdák terveiről és elhatározásairól a Magyarság-nak:

— Mi, akik a szőlőtermelők érdekeit kivánjuk minden országrontó és lelketlen spekulációs érdekkel szemben megvédeni mindent elkövetünk, ami a termelés szétzüllesztésére irányuló árletörő és piacot lanyhitó tendenciózus hirek ellensulyozására és a valóság elferditésének megakadályozására elkövethető, mert jól tudjuk, hogy termelő államban a termelés feltételeinek megszünése az állam teljes pusztulását jelentené — bármily milliós vagy milliárdos haszonhoz juttatná a mindenre késznek látszó közvetitő kereskedelmet.

— A négy legnagyobb kecskeméti szőlős - érdekcsoport, ugymint a **Héjjas Mihály-féle pinceszövetkezet, a Fruktus és a legnagyobb szervezet a Kecskemét minden szőlősgazdáját magában foglaló Szőlősgazdák Egyesülete** elhatározta, hogy felszólitja a gazdatársadalmat: 1. **a szüretnek minél későbbre való elhalasztására,** 2. **arra, hogy borát senki se vesztegesse el most szüretkor a mesterségesen olcsóra leszoritott áron, hanem várja meg mindenki a természetes borár feltétlenül elkövetkező kialakulását.**

— Gazdáink megértik a szükség szavait és természetesen ránkhallgatnak. Mi azonban arról is gondoskodunk, hogy hordóhiány vagy pénzhiány miatt ne kelljen elkótyavetyélnie senkinek sem a borát s ezért e négy testület vezetősége elhatározta, hogy összesen mintegy **40.000 hektoliter bor elhelvezésére pincét bocsát a gazdák rendelkezésére és a leszüretelt termés egyharmadának árát is kifizeti kölcsönösszegképpen** a termelőnek a szüreti költségek szükséges fedezhetése érdekében. És mert a külföld csak a nagyobb cukortartalmu borok iránt érdeklődik, felszólitottunk mindenkit, hogy a szőlőt érlelje meg teljesen. Hogy e kivánságunk eredményes is legyen, elhatározuk, hogy **október 9-ike előtt egyik közraktárban sem adunk uj bor számára helyet.**

— Mondanom sem kell talán, hogy mi szeretnők a legjobban, ha ismét minden olcsó lenne és csizmát, ruhát megint a régi áron vásárolhatnánk. De beláthatja mindenki, hogy mindannyiunknak össze kell fognunk az olyan árleverési kisérlet ellen, mely a termelés nagy munkájának jól megérdemelt árát ahhoz a nemzetközi érdekhez kivánja átcsempészni, melynek sokféle ágazó keze most a bor-ár kialakulását teszi lehetetlenné, hogy potom áron máris megkezdett vásárlásainak országos bortételeit a tavasszal milliós, vagy milliárdos haszonnal, a mi árainknál jóval drágábban, de a termelő érdek kifosztásával adja ovább idegen valutáért.

— Hisszük, hogy munkánkat a kormány is támogatni fogja **és szigoru vámrendelkezéseit módositani fogja** a nemzeti szembontból oly jelentős borexport gazdaságos lebonyolitása érdekében.

BETEG EMBEREK OLVASSÁK EL EZT.

Az olvasók százai tudják, hogy micsoda nagyszerü orvosság a Nuga-Tone és ha beteg, ugy ne mulassza elolvasni a másik oldalon található hirdetésünket, azután tegyen vele egy próbát.

Nuga-Tone csodákat fog müvelni azoknál, akik dugulásban, gáztól, felfuvódástól a gyomorban és belekben szenvednek, vagy ha fejfájásuk, étvágytalanságuk, sárga nyelvük van és levertnek, betegeknek érzik magukat.

Nuga-Tone már régóta van üzletben a National Laboratory-val és tudja, hogy megbizható és helyt áll az állitásaiért. Rendeljen Nuga-Tone-t, próbálja meg 20 napig és ha nem segit Önnek, ugy küldje vissza a megmaradt részt és pénzét visszafizetjük. Ne felejtse el a próba nem kerül Önnek semmibe sem, ha Nuga-Tone nem segitene magán.

AGYONLŐTTE AZ ASSZONYT, AKI FELESÉGE ÉS SÓGORNŐJE VOLT.

Véres családi dráma a Gróf Zichy Jenő-utcában. — Egy kereskedő rálőtt a sógornőjére, azután önmagát lőtte agyon

BUDAPEST, október 7. (A "Pesti Napló" tudósitása.) Ma délután háromnegyedkettőkor véres családi dráma történt a Gróf Zichy Jenő-utca 47. számu ház második emeletén. Nyolc nappal ezelőtt vett csak itt lakást egy fiatal házaspár: **Fischl Béla** tőzsdebizományos és felesége, akik juliusban esküdtek meg és csak most tértek vissza nászutjukról. Ugy Fischel Bélát, mint feleségét jól ismerték a jobb társadalmi körökben, mert a fiatal asszony **még első házassága idején** nagy társasági életet élt. Fischel Béláné mostani házasságát érdekes családi regény előzte meg. A fiatal asszonynak első férje ugyanis mostani **urának öccse, Fischel Pál** volt, akitől csak ez év **julius 4-ikén vált el** s néhány héttel a válás kimondása után, **julius 26-ikán esküdött meg Fischel Bélával.**

Ez az első férj, Fischel Pál, a szomoru hőse a mai családi drámának: **revolverrel lőtt rá elvált feleségére, mostani sógornőjére, életveszélyesen megsebesitette, azután pedig önmagával végzett s ugyanazzal a revolverrel agyonlőtte magát.**

Fischl Pál, aki a mai véres tettet elkövette, müszaki kereskedő volt s a Gyár-utca 20. szám alatt volt jóforgalmu üzlete. Három esztendeig élt együtt az asszonnyal. Házasságukat néhány hónappal ezelőtt rosszindulatu pletykák zavarták meg, amelyek végül is válópörre vezettek. Miután a pletykák az asszonyt Fischl Bélával, az első férj bátyjával hozták kapcsolatba, Fischl Béla kötelességének tartotta, hogy az asszonyt az első házasság felbontása után feleségül vegye. Az első házasságból való két és félesztendős kis gyermek az anyjánál [illegible]

Az első férj pedig a válás kimondása után külföldi utra ment — felejteni. Néhány hete érkezett vissza Fischl Pál külföldi utjáról és ugy látszott, helyreállott az idegrendszere, melyet családi ügyei megviseltek, sőt a rokonsága előtt már arról is emliést tett, hogy **uj házasság** tervével foglalkozik. Hazaérkezése óta egykori feleségével, aki most sógornője lett, gyakran találkozott, de senki sem gondolta, hogy milyen végzetes tervet forral.

Csak most, a véres eset után következtetnek arra, hogy Fischl Pál arra akarta birni az asszonyt, hogy váljon el Béla öccsétől és térjen vissza hozzá, ebben az esetben pedig ő rögtön felbontaná ujabb eljegyzését és ismét vele kötne házasságot. Az asszony azonban, ugy látszik, hallani sem akart erről és néhány nap óta a rokonság aggódva látta, hogy Fischl Pálon ujból buskomorság vesz erőt.

Két nappal ezelőtt egész váratlanul kitört belőle az elkeseredés és csakhamar magánkivül kiáltotta:

— **Megölöm őket valamenyniyöket!**

A család tagjai lecsillapitották, Fischl Pál elcsendesedett és a rokonság ismét megnyugodott. Fischl Pál pedig — nem udni honnan és hogyan — revolvert szerzett. Ma délben még rendesen megebédelt szüleinél, a Podmaniczky-utcában és azután elbucsuzott tőlük. Azt hitték, az üzletébe ment.

Egynegyedkettőkor a Gróf Zichy Jenő utca 47. számu ház elé érkezett, pár percig fel alá sétált a ház előtt, majd hirtelen felrohant Fischl Béláék lakására. **Csak az asszony és az a Mariska nevü cselédleány volt odahaza,** aki valamikor még Fischl Páléknál is szolgált.

Nem köszönt, egyenest berontott az ebédlőbe, ahol az asszony egyedül volt és **jó egynegyed óráig izgatott szóváltás hangzott ki az ebédlőből.** A cselédleány már éppen be akart nyitni, amikor **erős durranás** hangzott. A fegyverdördülést kétségbeesett sikoltás követte és az ebédlő ajtaján **kezében füstölgü revolverrel,** feldult arccal rohant ki a szobából Fischl Pál. Visszatartotta a cselédet és szinte őrjöngve szólt reá:

— **Mariska, nem szabad erről senkinek szólni . . . menjen ki! . . . Menjen ki!** — és tuszkolta kifelé az előszobaajtón a folyosóra a megrémült, reszkető.leányt.

A folyosó ekkor már zsufolva volt a szomszédokkal, akik a lövésre összefutottak, látták a cselédleány kituszkolását és be akartak törni az ajtón, azonban **Fischl Pál becsapta előttük a lakásajtót. Nyomban ujabb lövés dördált el** s a bezárt előszobaajtó előtt végigzuhant Fischl Pál.

Betörték az ajtót, orvosért rohantak, mentőkért telefonáltak és a berohanók tele a véres kettős dráma szintere tárult:

Az előszobában nekivágódva az egyik előszobafalnak **átlőtt homlokkal, alig hörögve, eszméletlenül feküdt Fischl Pál, mig az ebédlőben egy karosszékben, közel az elvérzéshez, eszméletlenül hevert kerestüllőtt mellel Fischl Béláné.**

Mire a mentők megérkeztek, **Fischl Pál meghalt. Az asszony sulyos és életveszélyes sérülését ideiglenesen bekötözték és az István-uti szanatoriumba szállitották, ahol még mindeddig nem tért magához.**

A délután folyamán dr. **Csizmadia** rendőrfogalmazó vezetésével bizottság szállott ki a dráma szinhelyére, **kihallgatták a cselédleányt,** a szerencsétlen áldozatok hozzátartozóit, de bővebb képet a dráma előzményeiről a rendőrség sem tudott kapni. **Az éjszakai órákban ujból próbálkoztak a szerencsétlen asszony kihallgatásával, azonban életveszélyes állapota még nem engedte meg a kihallgatást.** A szerencsétlen asszony 27 esztendős. Az éjjeli órákban a halállal vivódik.

Köhög? Fáj a melle?

NE HANYAGOLJA EL EZEKET A BAJOKAT!

Készüljön, erősitse, tisztitsa szervezetét s ne menjen gyönge mellel a télnek.

KÖHÖGÉS, MEGHULÉS

ellen és mindazoknak, akik hajlamosak a meghülésre, köhögésre, vagy akik bármely mell- és tüdőbajban szenvednek, a legjobb a

VÖRÖS KERESZT

Kárpáti Melltea, Mellcseppek

Három csomag Kárpáti Melltea és egy nagy üveg Kárpáti Mellcseppek összesen csak két dollár. Használati utasitással küldjük postán bárhová. A valódit csak ugy kaphatja, ha a pénzt a rendeléssel erre a cimre küldi:

Vörös Kereszt Patika

8901 Buckeye Road, Cleveland, O.

Minden rendelő szép falinaptárt kap!

MRS. HATFIELD, SABINA, OHIO

Szánalmas állapotban volt, mikor megkezdte a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound használatát.

Sabina, Ohio. — "Gyengeség és rendellenesség ellen használtam a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot. — Annyira ideges s gyenge voltam, hogy alig tudtam a lábaimon állani a főzés mellett. Körülbelül egy évig szenvedtem, ilyformán, sok orvosságot és még több orvost próbáltam, minden eredmény nélkül. A nővérem használta az ön orvosságát és engem is rá vett, hogy próbáljam meg. Most finoman érzem magamat és minden segitség nélkül elvégzem minden munkámat. Felhasználhatja e levelemet mások érdekében." — Mrs. WELDON G. HATFIELD, R. R. 3 Sabina, Ohio.

Helytelenül cselekszenek az olyan háziasszonyok, akik addig szenvednek idegességben és gyengeségben, a mig képtelenek házi munkájuk elvégzésére.

A Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot azonnal kellene használni, az idegesség, hátfájás és gyengeség első jeleire. Segiteni fog és megelőz veszélyesebb bajokat. Próbálja meg. Segitett a Mrs. Hatfield bajain s nagyon sok más asszonynak. (250)

Pékek sütik az Ön számára

—nem kell odahaza sütnie

ITT VAN az ön, rég időktől kedvelt — gyümölcsben bővelkedő mazsolás kenyere, melynek minden szeletjében legalább nyolc szem mazsola van — amelyet városának mesteri pékjei már megsütöttek az ön számára.

Egyszerüen teltefonáljon a füszerésének, vagy a szomszédos péknek, hozasson egyet ebédhez, vagy vacsorára s meg fogja vele örvendeztetni háza népét.

Megállapodtunk a pékekkel majdnem minden helységben vagy városban, hogy ilyen gyümölcsben bővelkedő, mazsolás kenyeret süssenek.

Bőséges, kiadós, finom magnélküli mazsolával készült. A mazsola ize áthatja a kenyeret. Sosem evett még jobbat. Rendeljen egy kenyeret most és számolja meg a mazsolát.

A mazsolás kenyér ritka összetétele a tápláló növényi anyagoknak és gyümölcsnek — mindkettő jó és Önnek is jót tesz. Szolgálja fel legalább kétszer hetenkint, hogy élvezhesse előnyeit.

Használjon Sun-Maid-et pudding, cake sütemények stb. házi készitéséhez.

Más védjeggyel ellátott mazsolát is ajánlhatnak önnek, amit nem ismer olyan jól, mint a Sun-Maid-et, de amit Ön akar, az a fajta, amit ismer s az jó. Ezért ragaszkodjék a Sun-Maid védjegyhez. Nem kerül többe, mint a közönséges mazsola.

Küldje be a szelvényt az ingyenes könyvért, mely "Sun-Maid Recepteket" taralmaz.

Sun-Maid Raisins

A legjobb kenyér Mazsola

Kék Csomag

A kiskereskedő a Sun-Maid mazsoláért nem számithat többet az alábbi áraknál:

Magtalan (15 oz., kék csomag)—20c
Magozott (15 oz., vörös csom.)—18c
Magtalan és magozott (11 oz.)—15c

VÁGJA EZT KI ES KÜLDJE BE

Sun-Maid Raisin Growers,
Dept. N-596-3, Fresno, California

Kérem, küldjenek egy ingyen példányt 'Recipe with Raisins' cimü könyvükből

NEV ....
UTCA ....
VÁROS.................. ALLAM.......

CUNARD ANCHOR

Magyarországba 9 nap alatt Hamburgon át

A világ leggyorsabb hajóin minden kedden.

AQUITANIA 45,647 tonna — MAURETANIA 30,704 tonna
BERENGARIA 52,022 tonna

New Yorktól Southamptonig s rögtön! más hajóra való átszállás után Brunsbuttelig (Hamburg). Ugyszintén Cherbourgig és vasuton Magyarországba 8 nap alatt.

Egyenesen Triesztbe az uj fényes és gyors olajtégetö hajókon:

SCYTHIA Nov. 26 — TUSCANIA Dec. 6

Egyenesen Hamburgba a népszerü és kitünő

SAXONIA .... Nov. 29-én

Zárt fülkék az összes hajókon 3. osztályu utasok részére. Tisztaság, kényelem és kitünő magyar konyha. Különös figyelem nőkre és gyermekekre.

Óriási, személyesen vezetett Karácsonyi Kirándulás:

BERENGARIA ....Dec. 12-én

A társaság saját hivatalnoka vezeti.

Hajójegyért és bővebb felvilágositásért forduljon a legközelebbi ügynökséghez. — Kitünően szervezett pénzátutalás a magyar postatakarékpénztár utján. (h s p)

HOLLAND AMERICA LINE

Legjobb és direkt összeköttetés MAGYARORSZÁG minden részével.
Kitünő ellátás a 3-ad osztályon.

Hajóindulások New Yorkból:

NOORDAM	Okt. 28
ROTTERDAM	Nov. 4
RYNDAM	Nov. 11
VOLENDAM	Nov. 21

Lefoglalásért irjon az alanti cimre:

Holland-America Line
24 STATE STREET, NEW YORK, vagy bármely meghatalmazott ügynökhöz.

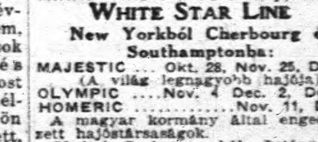

EUROPÁBA

RED STAR LINE
New Yorkból Cherbourg és Antwerp-be:
KROONLAND okt.28, Zeeland Nov. 25
LAPLAND Nov. 4, FINLAND Dec. 2
GOTHLAND (3-ad osztály) Nov. 11 csak Antwerpenig
FINLAND .... Dec. 2
New Yorkból Hamburg, Libau és Danzigba:
SAMLAND (3-ad osztály) ...... Nov. 8

AMERICAN LINE
New Yorkból Cherbourg és Hamburgba:
MANCHURIA okt. 26, MONGOLIA Nov. 9.
MINNEKAHDA (3-ad osztály) Nov. 16

WHITE STAR LINE
New Yorkból Cherbourg és Southamptonba:
MAJESTIC .... Okt. 28, Nov. 25, Dec. 16 (A világ legnagyobb hajója)
OLYMPIC ....Nov. 4 Dec. 2, Dec. 30
HOMERIC ....Nov. 11, Dec. 9

A magyar kormány által engedélyezett hajótársaságok.
Jó étel. Csukott szobák. Jutányos jegyek Amerikába utazó barátainak.
Felvilágositásért forduljon:
PASSENGER DEPARTMENT
SWETLAND BLDG. CLEVELAND, O.
1 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. h

French Line

Gyors járat Magyarországba; 9 nap Budapestig.

CHICAGO	Nov. 14
FRANCE	Nov. 15
PARIS	Nov. 22
ROCHAMBEAU	Nov. 23

Nagyszerü berendezés — kabinok két, négy és hat személynek — mosdók vizvezetékkel minden szobában. Étterem, dohányzó, italmérő, borbélyterem, nyilt fedélzet, hires francia főzés, bor és sör ingyen, zene, tánc.

Külön vonat viszi az utasokat és podgyászukat Havreből Budapestre. Nem kell francia vizum amerikai vagy magyar utlevelü utasoknak, kik ezen külön vonatokon utaznak.

A Budapestről Amerikába utazóknak ugyanilyen kényelmes szolgálatban lesz részük.

Minden foglalási ügyben forduljon a French Line helyi ügynökeihez, vagy a

Társaság Irodájához
19 State Street, New York City hsp

WESTINGHOUSE CO. EMBEREKET KERES.

East Pittsburgh, Pa., okt. 25.

A folytonosan növekvő rendelések miatt a Westinghouse Electric and Manufacturing Company employment irodája utasitást kapott munkások sürgős felvételére. Napszámosok és nem gyakorlott embereknek is adnak azonnali foglalkozást, ha a foglalkoztató alkalmazottak megelégedésre szolgálnak. Minden Westinghouse munkásnak vannak kiváltságai, az ő részükre van egy külön üzlet, van rendes évi kirándulás, munkás egylet, személyi segitség, tanácsadás és betegsegély. A munkások sürgetve lesznek, hogy a társaság Employment irodájában, East Pittsburghban, mielőbb jelentkezzenek. (245—50)

DeVITA

S. De Vita Bankár

2105 FIRST AVE., NEW YORK
Cor. 108th Street.
Állami felügyelet alatt

Garantáljuk, hogy mindig a legalacsonyabb napi áron továbbitjuk pénzküldeményét:

Tegnap a következő árfolyamaink voltak érvényben:

1000 magyar korona	$—.44
10,000 osztrák korona	$—.17
1000 cseho-szolvák korona	$32.60
1000 román lei	$ 6.60
1000 jugoszláv korona	$ 4.60

A fenti árakhoz igen mérsékelt postai átutalási költséget számitunk, a mint azt e lap minden "Vasárnap" cimü szines mellékletében közöljük.

INGYEN SÜRGÖNYI ATUTALAS! Hajójegyek Válaszbélyegek. Irjon 500 számu körlevelünkért, a mely értékes tudnivalót tartalmaz.

ját az éjjeli látogatók előtt és szabadon bocsátotta őket tovább.

Az őr mellett elhaladva, lépcsőhöz értek, melynek husz fokán lehaladva, egy négyszögletes sirboltféle üregbe jutottak. Innen csillagalakban öt felé ágazott el az ut s a falakba vájt koporsóüregek nyilvánvalóvá tették, hogy már a katakombákban vannak.

A végtelen hosszu folyosók egyikén, a távolban némi világosságot láttak derengeni.

— Szeretné-e látni a haramiatanyát?

— Rendkivül.

— Jó, jöjjön velem... Peppino, oltsd el a fáklyát.

Peppino engedelmeskedett s most már szuroksötétben botorkáltak tovább; csak előttük, mintegy ötven lépésnyire remegett a falon néhány odatévedt vöröses sugár, mit még tisztábban láttak, mióta Peppino eloltotta a fáklyát.

Némán haladtak előre. Franzot a gróf vezette, mert megvolt az a csodálatos képessége, hogy a sötétben is látott. Franz maga is egyre tisztábban látta az utat, mennél közelebb értek ahhoz a gyér világossághoz, mely vezetőül szolgált a sötétben.

Három bolthajtás elé értek, melyek közül a középső kapu gyanánt szolgált.

Áthaladva alatta, egy meglehetős nagy négyszögletes terembe értek, mely köröskörül hasonlóképpen ki volt vájva a koporsók számára. Négy hatalmas kőkocka volt a szoba közepén, melyek a rajtuk levő, még mindig világosan látható keresztről itélve, oltárul szolgáltak valaha.

Egy csonka oszlopmaradványra helyezett mécses bágyadt, pislogó lángja világitotta meg az elébük tárult különös jelenetet.

A csonka oszlopra könyökölve, háttal a közeledők felé egy ember ült a kis mécses előtt és olvasott.

Ez volt a banda kapitánya: Luigi Vampa.

Körülötte vagy husz, köpönyegbe burkolózott

di Ripettán, s a Porta San-Paolon át a szabadba; itt a francia ur egy kissé merészebb talált lenni a kelleténél, mire Beppo előrántotta jó pár pisztolyát, mellének szegezte s a kocsis, megállitva lovait, hasonlóan cselekedett. Erre négyen a mieink közül egyszeriben ott termettek, mert az Almo bozótos partján már leskelődtek. A francia ficánkolt egy kicsit, sőt, amint hallom, még torkon is ragadta Beppot, de hát mit lehessen tenni öt fegyveres emberrel szemben? Kénytelen-kelletlen megadta magát, leszedték a kocsiról s a patak mentén elvezették a Szent Sebestyén katakombáihoz, ahol Teresa és Luigi már várták.

— Szakasztott olyan história ez is, mint a többi, nem gondolja? — fordult Franz felé a gróf.

— Kacagtatóan bolond és ostoba dolognak tartanám, ha nem éppen Alberttel történt volna.

— Annyi bizonyos, hogy ha véletlenül nem én kerülök az utjába, ezt a kis kalandot keservesen megfizette volna az ön derék barátja; hanem legyen nyugodt, az ijedelmen kivül nem esik más baja.

— Fölkeressük, bárhol legyen is?

— Hogyne keresnénk föl! Annál is inkább, mert festői szép helyen fogjuk találni. Ismeri már Szent Sebestyén katakombáit?

— Nem, sohasem jártam még be őket, de régi szándékom megtekinteni.

— Pompásabb alkalom már nem is kinálkozhatik. Készen várja a kocsija?

— Nem.

— Nem tesz semmit, szokásom éjjel-nappal indulásra készen tartani egy fogatot.

— Teljesen befogva?

— Igen; nagyon szeszélyes vagyok s ha az éjszaka kellő közepén kedvem kerekedik egy házzal odébb állni, egyszerüen elutazom azonnal.

A gróf csöngetett, a komornyik megjelent.

— Álljon elő a kocsi; a pisztolyokat vegyék ki az oldalzsebekből; a kocsist ne zavarják föl, Ali fog hajtani

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, ELLÁTÁST NYER vagy KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁKSOK 20 szóig egyszeri közlése 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00; háromszori közlés $2.75; husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00, háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk.

Kishirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 700 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 3536, Central 1231.

A Szabadság fiókirodái:
8718 BUCKEYE ROAD — Telefon: Princ. 2583-R. — Cedar 622
2609 LORAIN AVE. — Telefon: Central 9096-W.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

KERESEK elsőrendü kótista zenészeket vonós és rézbandához, akik hajlandók utazni. Cimem: Wm. Zslon, 2808 E. 4th St., Dayton, O. (250—55)

Keresünk munkásokat és chipereket
Állandó munka. Jelentkezzen
The Bourne Fuller Co.
1912 Scranton Rd. Upson Works
Cleveland, Ohio
n

ANGOLUL BESZÉLŐ napszámost keresünk, ugyszintén egy embert a készlet kezelésére (stockman) Plumbing Supply Warehouse-ba. 703 Huron Rd., Cleveland, O. (250—52)

Keresünk
MUNKÁSOKAT
ugyszintén fiatal embereket belsőmunkára
BŐRGYÁRBA.
Ez utóbbiak is jó fizetést kapnak, mig kitanulnak. Jelentkezzék:
The Ohio Leather Works
Girard, Ohio
(245—50)

EGY ÜGYES CIPŐJAVITÓ, ki ért az eláruslitáshoz is, felvétetik. Érdeklődjön a Szabadság West sidei irodájában, 2609 Lorain Ave., Cleveland, O. (250—51)

EGY HAZAI KÁRPITOS azonnal felvétetik. Cim: John Matis, 3354 Fulton Rd., Cleveland, O. (249-51)

Keresünk munkásokat.
Állandó munka, 45 cent óránkint; napi 10 órai munka. Az első jelentkezők közül foremant választunk óránkint 55 cent fizetéssel.
PRINCETON SCHOOL
Hillman Street, corner Princeton
Youngstown, O.
Jelentkezzék James Downie urnál a helyszinen.
(245—50)

FÉRFI ÉS NŐI
SZÖRME
OPERATOROKAT
és szörme finiselőket keresünk.
Wm. Jackman Sons
110 St. Clair Ave. N.E.
Engineers Bldg.
Cleveland, O.
(250—52)

FIATAL JÓ BORBÉLYSEGÉDET keresek. Állandó munka. 11716 Buckeye Road, Cleveland, O. (250)

TAPECIROZÓKAT KERESÜNK
kiknek a székmunkánál gyakorlatuk van.
MARBLE & SHATTUCK CHAIR CO.
East 105th St. és N. Y. C. Track
Cleveland, O.
(245-47 V 48-50)

Akar külön pénzt keresni?
Akár munkásember, üzletasszony, üzletember, háziasszony vagy hivatalnok, keresletét jelentékenyen megnagyobbithatja most importált zenélő óra, legujabb találmány, időjóst, Németországból importált borotvákat, saját környezetében való eladásával. Igen jó cikkek üzletembereknek. Gyakorlat nem kell, hogy megfeleljen képviselőnknek. Kellemes és könnyü munka, amit szabad idejében, délutánonként, esténként vagy vasárnaponként végezhet. Részletes felvilágositást küldünk. Irjon még ma.
UNION SALES COMPANY,
Dept. A.
15 S. Desplaines St. Chicago, Ill.
(248 50 52)

MUNKÁT NYER — NŐ.

ÜGYES SZOBALEÁNY magyar uri családhoz felvétetik. Cim megtudható a Szabadság East oldali irodájában: 8713 Buckeye Road, vagy West oldali irodájában: 2609 Lorain Ave., Cleveland, O. (246—51)

RESTAURANTBA keresek egy nőt főzni, esteleg társat is elfogadok. Cim: Restauran, c. o. Szabadság, 427 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. (245-50)

JÓ MAGYAR SZAKÁCSNÉ felvétetik jó fizetés mellett. Jó otthon. Jelentkezzen a "Szabadság" pittsburghi irodájába, 427 Bakewell Bldg. Telephon Court 4495. (248—50)

LEÁNY általános házimunkára felvétetik 3 tagu családhoz. 12323 Auburndale Ave., Cleveland, O. Telefon: Eddy 6074. (249-51)

ANGOLUL jól beszélő leány, könnyü házimunkához segiteni, jó otthonba, jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezzen d. u. 5 és 6 között. J. Rockwell, 9208 Kinsman Rd., Cleveland, O. Telefon: Broadway 1156. (249-53, v. 54)

GYAKORLOTT NŐI SZABÓKAT, női dresszekhez keresünk. Csakis elsőrendüek jelentkezzenek. 6005 Euclid Ave., Cleveland, O. (250—52)

LEÁNY házimunkára, mosás nélkül, felvétetik. 2765 Euclid Blvd., Suite 5. Telephone: Faurmount 3218-R, Cleveland, O. (250—51)

Angolul beszélő gyakorlott motólálókat, ugyszintén gyakorlott villany kötőgépkezelőnőket keresünk
Jelentkezzen azonnal.
RICH-SAMPLINER KNITTING MILLS
East 61 St. és Euclid Avenue
Cleveland, O.
250 51

25—45 ÉVES Nő, aki jó házimunkát keres és hajlandó általános házimunkát végezni, ugyszintén főzni, kis családhoz felvétetik. Jelentkezzen azonnal: Mrs. W. H. Eisenman, 2024 Cottage Grove Ave., Cleveland Heights, O. Vegye a Cedar kárét. 249—51)

KERESÜNK NŐKET uj rongyok szortirozására. Jelentkezzen személyesen: Stone Brothers & Sherwin Co., 1235 W. 11 St., Cleveland, O. (249-53, v. 54)

HÁZIMUNKÁRA
KÉT LEÁNYT KERESÜNK
1 általános házimunkára és egyet ápoló leánynak. Mosás nincs. Jó otthon és jó fizetés megbizható leánynak, aki jó ajánlatokkal rendelkezik. Érdeklődjön: 3276 Warren Rd., Telefon: Lakewood 5217. Vegye a Madison kárét. Cleveland, O. (250)

AZONNALRA KERESÜNK egy körülbelül 16 vagy 17 éves önfegyelmezett, jó megjelenésü, angolul beszélő leányt, egy 3 éves kis fiuhoz és könnyü házimunkához segiteni. Ha nem tud megbecsülni jó otthont, ne jelentkezzen, mert ugy lesz tekintve mint családtag és a fizetés tőle függ. Hivja föl nappal Main 6793 vagy Central 1231, este Crest 458-R, Cleveland, O. 250-53, v. 54-55)

LEÁNYOKAT
18 éveseket és azon felülieket, szegecselő géphez (tack machines) keresünk
Atlas Tack Corp.
East 83-ik utca és Holton Avenue
Cleveland, Ohio
(250—52)

HÁZIMUNKÁRA gyakorlott asszonyt kis családhoz keresünk. Jó otthon és fizetés. Vegye az East 105th kárét. 9218 Adams Ave., Cleveland, O. Telefon: Princeton 1288-J. (249-51)

PRESSER NŐKET KERESÜNK
kiknek fiu bluzok és ingeknél gyári gyakorlatuk van. Ugyszintén, kiknek posztó ruháknál van gyakorlatuk.
WIEDER-GILMAN CO.
Vegye a Euclid kárét.
1812 East 30 Str. Cleveland, O.
249—51)

LEÁNYOKAT
könnyü gyári munkára keresünk.
Jelentkezzen
THE CLEVELAND WORSTED MILLS CO.
Employment Office
5932 Broadway, Cleveland, O.
(250—52)

MUNKÁT KERES — NŐ.

ÓHAZÁBÓL most érkezett magyar leány általános házimunkára, kis családhoz, ajánlkozik. Cim: 11814 Griffing Ave., Cleveland, O. (250—52)

KIADÓ LAKÁSOK.

4 SZOBA, villany, fürdő, november elsejére jobb családnak kiadó. 2052 W. 32 St., Cleveland, O. Tudakozódni hátul földszinten. (249-51)

6 SZOBÁS LAKÁS, fürdővel, november elsejére kiadó. 3437 W. 63 St., Cleveland, O. (248—50)

KÉT LAKÁS KIADÓ 5—5 szobával, gáz és villany bent; rent $15 havonta. 1290 Main Ave., közel a Kundtz gyárhoz. Cleveland, O.

4 SZOBÁS LAKÁS garagevel együtt kiadó az East 110-ik utca 2496. szám alatt. Tudakozódni 2507 E. 109 St., a Luna Park háta megett, Cleveland, O. (250-53, v. 254)

4 SZOBÁS LAKÁS, fürdő, gáz, villany, garage, kiad. a 10801 Mt. Auburn avenuen, az E. 110 St. mellett. Érdeklődni Frank Pinketnél, 8915 Buckeye Road, emelet, Cleveland, O. (250—51)

ELLÁTÁST NYER.

4—5 TISZTESSÉGES EMBER burdra felvétetik. 8614 Nevada Ave., Cleveland, O. (249-53, v)

Magyar Bányászok
Dolgozik e bánya éj és nap.
Boldog aki itt munkát kap.
Én vezetem a burdingházat,
Várok burdra bányászokat.
MIKE JESSIE
Burdos gazda, Freeburne, Ky.
s

BUTOROZOTT SZOBÁK.

BUTOROZOTT SZOBA, fürdő és villany használattal, idősebb férfinek kiadó. 2097 W. 26 St., Cleveland, O. (250)

EGY KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba magányos embernek jutányosan kiadó. 8315 Woodland Ave., a Buckeye és Woodland elágazásánál, Cleveland, Ohio. 249—51)

KÜLÖNBEJÁRATU BUTOROZOTT SZOBÁK két ággyal, villany és fürdőhasználattal, házastársaknak vagy barátoknak kosztal vagy anélkül, kiadók. 8629 Buckeye Road, Cleveland, O. (249-51)

SZÁLLODÁK.

HOTEL LORAIN
kényelmesen berendezett 22 szoba és étterem. Szobák naponta vagy hetenként kosztal vagy anélkül, nyitva éjjel nappal. West 28 és Lorain Ave. sarok, Cleveland, O.
Átutazók nagy figyelemben részesülnek.
Telefon: Lincoln 4752.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG.

SZÉP NAGY ÜZLETHELYISÉG 5 szobás lakással, a Buckeye és 119 St. sarkán, kiadó. Érdeklődni: 2853 E. 119 St., Cleveland, O. (246-7, v. 48-50)

SOFT DRINK ÜZLET ÉS RESTAURANT,
10 szoba az emeleten bebutorozva és kiadva. $50 rent, 1½ éves lease, bevándorlók lakta negyedben, közel gyárakhoz és város központjához, elutazás miatt jutányos áron eladó. Hozzáértőnek aranybánya. Két hetet adok a vevőnek, hogy meggyőződjék.
330 E. Front St., Youngstown, O.
(249-50)

KERESTETÉS.

SZÉLES IMRE földimet keresem; Szabolcs megye, nyiradonyi illetőségü; Juliska leánya érdekében kérem őt és ismerőseit cimét velem tudatni. Tamás Erzsébet, 232 S. Euclid Ave., Dayton, O. (250—52)

MAGYAR LÁSZLÓ Borsod m. nagymihályi illetőségü földimet keresem. Tudtommal Youngstown, O.-ban tartózkodik. Cimét fontos ügyben közölje. Borci János, 2633 E. 87 St., Cleveland, Ohio. (249-51)

HÁZASSÁG.

KERESEK középkoru tisztességes nőt, ki férjhez menne egy jóravaló görög kath. férfihez. Bővebbet levél utján. John Fazekat, 24 Island Ave., Aurora, Ill. (250-52)

INTELLIGENS, 33 éves egyén, házasság céljából megismerkedne egy hozzáillő jóravaló nővel. Bővebbet meg tudhat levélileg. M. P. 7835 West Jefferson Ave, Detroit, Mich. (249—51)

ELADÓ ÜZLETEK.

10 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ Cash Meat Market, hus füstölővel, lakással vagy anélkül, 3 évre lease, jutányosan eladó. Érdeklődni este 6 óra után hátul az udvari lakásban. 4737 Lorain Ave., Cleveland, O. (250—52)

JÓ FORGALMU RESTAURANT a magyarság szivében, hazautazás miatt jutányos áron eladó. 2 éves leas, rent 75 dollár; 6 szoba, 4 garage. Tudakozódni: Anton Dudásnál, 8403 Woodland Ave., Cleveland, O. (250—51)

JÓ FORGALMU RESTAURANT a Buckeye Road legjobb helyén, jutányos áron, sürgősen eladó. 8639 Buckeye Rd. Cleveland, O. (250—51)

17 SZOBA, 4 fürdő, West sidei Markethoz közel levő jó burdosház, eladó. Házbér $50, havi tiszta jövedelem $150, butorért és leasért elfogadok lottot cserébe. Irjon a tulajdonosnak: 301 Ellastone Bldg., Cleveland, O. (250—52)

EGY JÓL MENŐ SOFT DRINK üzlet jutányos áron eladó, esetleg egy jó karban levő autót is beveszek. 8510 Buckeye Road, Cleveland, O. (249-51)

ÓHAZÁBA utazás miatt eladom nagy kovács, kocsi, truck javitó műhelyemet. Közel vasuthoz, mümalomhoz, sörgyárhoz. Körülötte bányák dolgoznak. Nagyszerü alkalom, aki ért a lóvasaláshoz. Cim: Joseph L. Protch. Horse shoer and trainer, Smithon, Pa. (248—50)

Nem mindennapi alkalom!
Családi okok miatt sürgősen eladó, avagy jó házért elcserélendő egy kitünően menő grocery és butcher üzlet, a mely a Buckeye Road legforgalmasabb helyén van. Heti bevétel $400. Olcsó bérlet és hosszu lease. Bővebb felvilágositással szolgál M. Kertész, 2615 East Boulevard, földszint, Cleveland, O. (250 251)

CHICAGOBAN
SZÉPEN BERENDEZETT RESTAURANT
forgalmas helyen, előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Megfelelő embernek aranybánya. Érdeklődni:
708 WEST NORTH AVE.,
Chicago Ill.
(250—52)

TÁRS KERESTETIK.

FIATAL ASSZONY komoly gondolkozásu, intelligens férfi társat keres egy 35 szobás jól menő hotel üzletnez. Személyesen meggyőződhet az üzletről. Ford Hotel, 704½ S. Main St., Akron, O. (250)

ELADÓ HÁZAK.

2 CSALÁDOS HÁZ, 4 szoba fürdő, villany lent és fent, egész ház alatt pince, palatető, eladó. Ára $5500. $1000 kell a vételhez. Ügynökök kizárva. Érdeklődni a tulajdonosnál: 2207 W. 33 St., Cleveland, O. (250)

6 SZOBÁS HÁZ ELADÓ a West 38 streeten, közel a Bailey avenuehoz. Ára $3000, $500 készpénz kell a vételhez, a többi könnyü havi törlesztésre. Papp Realty and Investment Co., 8001 Lorain Ave., Cleveland, O. (250—52)

4 SZOBÁS magányos ház eladó a West Parkban. Egy tehén, széna, 60 darab csirke, 2 sertés, olcsón átvehető. Érdeklődni: 4483 W. 134 St. Cleveland, Ohio 248—50

GYÖNYÖRÜ 2 CSALÁDOS HÁZ LAKEWOODBAN
Ára 13,000, készpénz lefizetés $1800. Igen olcsó, el kell adni sürgősen. Érdeklődjön: Mr. F. 700 Huron Road, c/o Szabadság, Box 171, Cleveland, O. (245-47 V 248-253)

ELADÓ FARMOK.

A CALIFORNIAI BUDAPEST IRÁSBAN ÉS KÉPEKBEN.
Most jelent meg a második képes füzet, amely nemcsak irásban, de képekben is bemutatja azt a nagyszerü budapesti magyar gazda telepet, amely napsugaras Californiában oly szép virágzásnak és fejlődésnek indult. Ezt a gyönyörü kiállitásu képes füzetet, mely diszére válik minden otthonnak, bárki megkaphatja dijtalanul, ha a cimét hozzánk beküldi.
HUNGARIAN COLONIZATION DEPT.
Budapest, Cal. P. O. Fontana, Cal.
n

ÉRTESITÉS.

A mult hónapban négyszer is közöltem e lap hasábjain, hogy október elején Lowillen leszek a törvényszéki tárgyalásan, s ez idő alatt nem kalauzolhatnám a vevőket. **Most hát tudatom, hogy jöhetnek, sőt induljanak is, mielőtt a hó le nem esik.** Ezt pedig várhatjuk már december elejére, mert az időjósok is nagy telet várnak. Tehát jobb, ha mielőbb megszáll valami jó, felszerelt birtokot, amelyen a termést is, amiért más izzadott: ön kapja meg. Kisérje figyelemmel a birtokokra vonatkozó részletes hirdetésemet.
A folyó évi forgalmat, a mi, tekintettel a nép pénztelenségére, s a realestate business pangására, nálam elég türhető volt: csak december végén publikálom. S ugyanakkor részletesen ismertetem azon piszkos, kenyéririgységből származó aknamunkát, amelynek torzszülöttje a most már másodizben elhalasztott per. **A vádak elégtelensége miatt uj bizonyitékok beszerzésére utasitották a vádlóimat, akik 6 hónap alatt nem tudták igazolni az ellenem beadott panaszok valódiságát.**
Sajnálom, hogy már másodizben lett elhalasztva az ellenem beadott panaszlevél tárgyalása. Az én ellenérveim teljesen lemángorolták volna a gyenge lábakon tántorgó vádakat s gyorsan kitünt volna, hogy a lesipuskás vádlóim csakis a kerületi ügyész megtévesztésével tudták kicsikarni e magyarul nem tudó gentlemantől a vádlevelet. De hiába halasztgatják a mérkőzést: a felelősség alól ki nem bujhatnak, s én a piszkos aknamunkájukat pőrére fogom vetkőztetni. E. MIHÁLYI, Glenfield, New York State. (244, 47, 50)

HONFITÁRSAK FIGYELMÉBE! Floridába szándékozó letelepedőknek ajánlom, hogy mielőtt kevés pénzüket itt befektetnék, kérjenek tőlem felvilágositást. Én szintén megmondom, hogy mit csináljon. Cim: JOHN E. SHAPPY, 521 Osceola St., ORLANDO, FLA. (249—51)

OKTATÁS.

KÖNNYEN MEGTANULHAT ANGOLUL
BESZÉLNI 15 PERC ALATT
naponta. Kitünő eredmény már egy pár lecke után is. Sikerről irásban kezeskedünk. UNIVERSAL INSTITUTE (31) 235 W. 108 New York.
Kérjen azonnal felvilágositást.

JOGI TANÁCS.

HERMAN MALING
Német-magyar ügyvéd és nyilvános közjegyző
A törvény minden ágában gyakorlott. — Tanács ingyen.
127 N. DEARBORN STREET
Room 511 Chicago, Ill.
Telefon: Dearborn 6096.
(n)

D. B. STONE Magyarul beszélő angol ügyvéd uj cime: 522 Leader-News Bldg Superior and East 6th St. Iroda-telefon Main 7090. Cent. 1383. Lakás: Princeton 2219-L.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző Ohio államban. 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O. Telefon: Cuyahoga, Central 3350-R., Bell Main 5720. Vasárnap délelőtt csak 10—11 óráig az irodában. Lakás: 10321 ASHBURY AVENUE. Bell telefon: Cedar 294.

H. E. VARGA
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
541 Society for Savings Bank Bldg
Cleveland, O.
Tel. Central 299-W Man 2867

Iroda alapittatott 1904-ben
PAPP MIKLÓS
Ügyvéd és Jogtanácsos
1983 WEST 25th STREET,
CLEVELAND, O.
Telefonok:
Lincoln 2501 Cent. 2058-R

Kováchy M. Andor
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
637 Society for Savings Building,
CLEVELAND, O.
Telefon: Main 5833. — Central 1562-K.
Esteli iroda: 9107 Buckeye Road.
Irodai órák: 7 órától 8 óráig.

Dr. Pessenlehner Antal
az óhazában, Angliában és Amerikában végzett hites ügyvéd és jogtanácsos
Room 415 Opera House Block,
BROADWAY LORAIN, OHIO
Telefon 2055
m m

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD
Gottlieb Lajos Hites ügyvéd és Jogtanácsos.
Ingyen tanács mindennemü kéz- és váltó, váló és büntető ügyekben. Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 5-ig. Vasárnap délelőtt 10—12-ig. 1572 N. Halsted Street, az emeleten. — Telefon: Diversey 3134.

VEGYES.

PATENTOK
INGYEN TANÁCS.
Küldje be találmányának egyszerü rajzát vagy modeljét és magyarázatát magyarban. Pontos, megbizható és lelkiismeretes ügyvédhez.
CLARENCE O'BRIEN
Regisztrált szabadalmi ügyvéd
946 SOUTHERN BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
h s p

KEZDJE ZENÉVEL A NAPOT

Ez az elegáns óra reggel szép, lágy zenével fogja fölkölteni és egészen jó kedvbe hozza.
Beigazithatja, hogy bármikor élvezhesse zenéjét. Különféle darabokat játszik és biztosan tetszeni fog ugy Önnek, mint családjának. Szép szinesen diszitett erős anyagból készült. Igen pontos időmutató és igen jól fog mutatni a dresszeren, kandalón vagy az asztalon. Az egész óra 10 és fél incs magas és 10 incs széles.
Csak igen rövid ideig adjuk $8.00-ért. Nem kockáztat semmit. Csupán $1 kell küldenie előlegnek. Mi azután postán elküldjük önnek az órát és a $7 azután fizeti a postásnak a kézbesitésnél. Ne HALASSZA EL. IRJON MOST! Az Egyesült Államokon kivül való rendelésnél tessék az árat előre beküldeni.
WESTERN SALES CO.
2136 W. CHICAGO AVENUE
Dept. G. 120
CHICAGO, ILL.
(m s)

ÉLETMENTŐ
Ezen kiválóan érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg, figyelemmel olvasandó. Nagy fontossággal bir ugy házasulandók, mint azokra, olyanokra, kik boldogtalan házasságban élnek. Részletesen foglalkozik minden férfi és női ideggyengeséggel, vér, bőr és krónikus bajokkal, leirja az emlékező gyengeség okait; egyáltalán elősorol minden előforduló betegséget s annak mikénti gyógyitását. Az Eskór (Epilepsia) betegségnek valamint gyógyitásának több lap van szentelve. Ára bélyegekben 15 cent, nlánva 25 cent. Kiadva a
Német Gyógyintézet
által
684 UNION AVE., NEW YORK.
A kuruzslás meggátlása céljából. Bejegyezve 1860-ban, összhangban a kongresszusi törvényekkel.
hsp

A SZABADSÁG IRODÁI ÉS KÉPVISELŐI

NEW YORKI IRODA:
603 Tribune Bldg., 154 Nassau St.
Telephone: Beekman 4884.
Irodavezető: Horváth József. Helyettese Borostyán Gyula. Kollektor New York és Brooklynban: Dányi János. Hirdetések feladhatók a felső városban: Kerekes Bros., 1464 Third Ave., a 83-ik utca közelében. Továbbá: Yorkville Adv. Agency, 1509 Second Ave.

LORAINI IRODA:
1804 E. 28th St.
Irodavezető: Rónay Sándor, Amherst, O. megbizott: Balázsi Dénes.

AKRONI IRODA:
704 So. Main St.
Telefon: Main 5446.
Irodavezető: Boér Vilmos.
E kerülethez tartoznak: Akron, Dayton, Wheeling, W. Va., Martinsferry, O. és környéke, Columbus, Cincinnati és környéke. Helyettesei: Daytonban: Barthos János, 327 Conover St.; Columbusban: Keczán Sándorné, 1930 Parsons Ave.; Zanesvilleben: Oláh József, 1817 Putnam Ave.; Adena, O. és környékén V. F. Kuthy.
Steubenville, Zanesville, Newark és környékén: Kovács János, a St. Clairsville First National Bank idegen osztály vezetője.
Wheeling és nyugat W. Virginia terület képviselője: Horváth János, a Security Trust Co. idegen osztály vezetője.

YOUNGSTOWNI IRODA:
336 West Federal St.
Tel.: Bell Main 5460.
Irodavezető: Dr. Bognár István.
Megbizottak E. Youngstownban Loschitzer irodája, 9 Short St. Warren, Ohio: Druga Mihály. Sharon, Pa.: Shamu György. Farrell, Pa. Antal István. —Sharpsville: Szalma János. — New Castle, Pa.: Goldman A. Alliance-ban megbizott: Palánszky Gyula.
Ashtabulában: László László. Ezenkivül e kerülethez tartoznak: Conneaut, Ashtabula, Canton, Alliance, O. és Erie, Pa. és környéke.

BUFFALOI IRODA:
41 Exchange St. és 132 Military Road.
Irodavezető: B. L. Naményi.

CHICAGOI IRODA:
1613 Larrabee Street, a North Ave. mellett.
Irodavezető: László H. Leo. — Megbizott: Dancs János. — Aurorai megbizott: Fodor K. József, 24 Island Ave., Aurora, Ill. — Elgin, Ill.: Szemenyei Lajos, 915 St. John St.

PERTH AMBOY, N. J. IRODA:
701 Catherine St.
Telephone 729-R.
Irodavezető: Oravecz Imre New Jersey államban. — Megbizottak Roebling, N. J.-ben Csögl Miklós, Box 377 — Trenton, N. J.-ben: Sarkadi Lajos, 922 S. Clinton Ave.

MILWAUKEE-I IRODA:
1210 Galena St.
Irodavezető: Beleznay Ferenc. — Megbizott: Hábrám György.

SOUTH BENDI IRODA:
417 So. Chapin St.
Irodavezető: Fodor Gyula.

ST. LOUISI IRODA:
1204 Hebert St.
Irodavezető: Nussbaumer E.

WEST VIRGINIA ÉS VIRGINIA ÁLLAMOK:
Irodavezető: Andreánszky Gyula, Box 492, Catlettsburg, Ky.
Megbizott: Csanády Péter, Williamson, W. Va.

PITTSBURGHI IRODA:
429 Bakewell Building, Cor. Grant & Diamond St., a nagy Courthdázzal szemben.
P. O. Box 644.
Tel.: Court 4495.
Irodavezető: Bartek János. — Megbizott: Bartek István. — Kollektorok: Prekop István, 1902—4th Ave., Beaver Falls, Pa. — Barilló András, 218 Erie St., McKeesport, Pa. — Zamba István, Box 426, Lyndora, Pa. — Nagy József, 832 Hayes Str., So. Bethlehem, Pa. — Marosi József, 946 Findrick András, 208 N. 4th St., Duquesne, Pa.

DETROITI IRODA:
7835 W. Jefferson Ave.
Irodavezető: Tanay Frigyes.

BRIDGEPORTI, CONN. IRODA:
119 Park Terrace St.
Irodavezető: Kocs Károly. Hatásköre kiterjed: Connecticut, New York államra és Passaic, N. J. és környékére. — Megbizottak Stamford, Conn.-ban: Bericskó András. So. Norwalk, Conn. Illés Gyula.

Sérvben szenvedők
dobják el sérvkötőiket.
Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedő ember talál enyhülést és szabadul meg a sérvkötő kellemetlen kinzásaitól STUARTS tudományos ADHESIF PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, határozza el magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalaku szoritó kötelékeket. Hadd küldjünk önnek
INGYEN próbára PLAPAO
köteléket. Semmit sem számitunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyitékokat, hogy a PLAPAO PADS mit müvelt másoknál. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Eskü alatt tett vallomások az ország minden részéből bizonyitják, hogy a PLAPAO PADS-ek megjavitották azt a kidudorodást, amit "sérvnek" neveznek. NE VÁRJON. NE KÉSEDELMESKEDJÉK. Küldje be nevét és cimét MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cim: PLAPAO Co., 3847 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.
hsp

KIRÁLY ERNŐTŐL
és más müvészektől ezer remek BESZÉLŐGÉP LEMEZ érkezett Budapestről. Kérjen jegyzéket. Beszélőgépek olcsó árban.
L. FAZEKAS
1463 First Ave.,
NEW YORK.

hsp—4 ill.

Vérgyógyitás
a legujabb mód szerint
DR. J. BACKY,
magyar orvos
1631 SO. BROADWAY,
ST. LOUIS, MO.
hsp

"IDEAL PHONOGRAPH TÜK", tis lemezt játszanak le tökéletesen. Küldjön be tiz centet mintáért, vagy egy dollárt tizenkét doboz tüért, mely esetben ingyen kap egy két oldalas lemezt. Irjon a legujabb lemez és phonograph árjegyzékért. IDEAL CO., Box 48, Scranton, Pa.

Grand 417 Delmar 49
GEO. KRIEGSHAUSER
Temetkezési Intézete
4102-4 MANCHESTER AVE.,
ST. LOUIS, MO.
h s p

Telefonáljon a város bármely részéből
FRANK G. NUNN
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ
3824 LORAIN AVENUE,
a Turn Hallal szemközt.
Unio Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 17[illegible]. — Cuy. Lorain 162

BÁNYÁSZOK
Fülbevalók, Gyürük, Karperecek, vizes nagy ivó kis pohár.
Óra van 98 centes munkás ezüst és arany, nyakék és láncok. Elvállalok óra javitást.
G. C. Wellman, Logan, W. Va.
s

Vásárolja most ezt a 4 tárgyat, csekély $10.75 és takaritsa meg a többit.

Épp most érkezett egy jelentékeny rakomány árunk Németországból. Gyors eladás végett csoportokban adjuk azokat el. Csak $10.75, mig a készlet tart. Ennek értéke legalább is kétszer akkora, mint az ár, amit ajánlunk. Mivel készletünk csak korlátolt, használja ki ezt az alkalmat mielőbb. Ajánlatos, hogy környékéről az első legyen és bennünket ott képviseljen. Vágja ki ezen hirdetést, irja meg olvashatóan nevét és cimét, csatoljon hozzá 50 centet szállitási költségekre és a $10.75-t akkor fizeti, amikor a 4 tárgyat kézbesitik önnek, melyek a következők:

1.) LEGUJABB IMPORTÁLT ZENÉLŐ ÓRA. Díszes kivitelű, szép mintájú keret, a legfinomabb diófából van, müvésziesen finiselve. Legjobb munka, mindenkinek tetszik. Ez az óra gyönyörü dalokat játszik, csak fel kell huzni és a kivánt időre beállitani. Bármely kivánt időben játszik. Teljesen ugy játszik mint más elsőrendü hangszer. Elsőrendü szerkezeténél fogva igen pontos időmutató. Az óra nagysága 13 incs magas és 7 és fél széles.

2.) VALÓDI IMPORTÁLT IDŐJÓS. Pontosan megmondja előre az időt holnapra. Legujabb német időjós házikó, legszebb model, amit valaha ide hozattak. Ugy müködik, akárcsak egy barometer. Szakszerüen van készitve a legjobb anyagból, gyönyörü minták és kivitel. Ugyszintén egy Fahrenheit-fok thermometer is van hozzá csinálva.

3.) NÉPSZERÜ ZSEBÓRA, ezüstözött nikkel tokban, elsőrendüen fényesitve és metszve. Nikkel szerkezete pontosan müködik és igy igen jól mutatja az időt. Sok évi jótállás van vele.

4.) VALÓDI IMPORTÁLT "SOLINGENI" BOROTVA. Legnagyobb gonddal készitve, solingeni acélból. Ezeket a borotvákat mindenütt a világon nagyon jól ismerik.

Ezen tárgyak egyikét sem árusitjuk külön, ilyen alacsony áron. Csakis az egész készletet adjuk ilyen nevetségesen olcsón. (Mexicoi és Canadai rendelőket kérjük, hogy rendelésükkel küldjék be a teljes árösszeget is.) Ragadja meg ezen alkalmat még ma.

UNION SALES COMPANY
DEPT. 1538 15 S. DESPLAINES ST. CHICAGO, ILL.

Valódi Németországból importált önmüködő "Ortgies" 32 kaliberes pisztoly $11.85-ért

32 kaliberes U. S. Colt töltények használhatók vele.

Ez egyike a legfinomabb önmüködő pisztolyoknak a világon. Teljesen biztonságos és megbizható, pontosan lövő, öntöltő, biztonsági zárral. Lövés után magától dobja ki az üres töltényt, melynek helyébe azonnal uj megy a csőbe. 32 kaliberes U. S. Colt töltények használandók hozzá. 9 lövés adható le vele. Kék acél finis kivitelben, diófa fogóval. Biztonsági zárja a fogantyuban van. A legjobb németországi pisztoly amit idehozattak. Megéri a $20-t is, mi egyenest onnét importáltuk és a lehető legalacsonyabb áron ajánljuk.

IGAZI OLCSÓSÁGI ÁRA ENNEK A VALÓDI "ORTGIES" 32 KALIBERES PISZTOLYNAK $11.85.

Küldje be olvashatóan nevét és cimét, csatoljon rendeléséhez 35 cent szállitási költséget és a maradó $11.85-t akkor fizeti, mikor a pisztolt kézbesitik önnek. Teljes megelégedés biztositva, vagy pénzét visszafizetjük. Irjon még ma.

UNION SALES COMPANY
15 S. DESPLAINES STREET, CHICAGO, ILL.

— 118 —

Nemsokára fölhallatszott a kocsi dübörgése, a mint végighaladt a kapualjában.
Monte Cristo az órájára pillantott.
— Még csak fél egy s még akkor is idején érkeznénk, ha öt órakor indulnánk el; hanem azért jó lesz mennél előbb kiszabaditanunk a barátját, mert ugyancsak gonosz éjszakája lehet. Megmarad elhatározása mellett, velem jön?
— El nem maradnék a világért sem!
— Jöjjön.
Mindhárman lementek.
A kocsit a kapu alatt találták. Ali ült a bakon. Franz felösmerte benne a monte cristoi néma rabszolgát.
Franz és a gróf a zárt kocsi belsejébe telepedtek, Peppino Ali mellé ült a bakra s vágtatva indultak el. Ali már tudta, mit kell tennie, végighajtott a Corson, átszelte a Campo Vaccinot s a Strada San Gregorion át csakhamar elérte a kaput; a kapus eleinte sehogysem akarta átbocsájtani őket, de Monte Cristo lefegyverezte a római kormányzó fölhatalmazásával, melynek értelmében éjjel-nappal szabad ki- s bejárása volt a városba; a sorompó most már fölemelkedett, a kapus egy aranyat kapott fáradságáért s elhagyták a város falait.
A régi Via Appián robogtak végig, az omló sirémlékek között. A ragyogó holdvilágban olykor-olykor ugy rémlett Franz előtt, mintha egy-egy őrt pillantott volna meg a romok közt; Peppino intésére azonban visszasurrant az árnyék és eltünt a homályban.
Caracalla cirkusza közelében hirtelen megállt a kocsi, Peppino kinyitotta az ajtót és a gróf Franzzal együtt leszállott.
— Tiz perc mulva ott leszünk, — szólt utitársának Monte Cristo.
Azután félrevonta Peppinot, halkan mondott neki valamit, mire Peppino előkeresett az ülés alól egy fáklyát.
A pásztorfiu előre ment az apró halmok között kanyargó ösvényen, azután eltünt az avarban,

— 119 —

mely rőtt bozótjával olyan volt messziről, mint valami óriás oroszlán felborzadt sörénye.
— És most kövessük!
Ugyanazon az uton mentek utána; alig száz lépésnyire egy kis völgybe hajló lejtő széléhez értek.
Lenn az árnyékban két embert pillantottak meg.
— Mehetünk még előbbre vagy megállapodunk itt? — kérdezte Franz.
— Menjünk csak tovább; Peppino már odalenn van az őrnél és bejelentett bennünket.
A két alak egyike csakugyan Peppino, a másik pedig egy őrszemül kiállitott bandita volt.
Mikor közelebb léptek, a bandita megemelte kalapját.
— Excellenza, — mondta Peppino a grófnak, — ha kedve van követni, a katakombák bejárata itt van a tőszomszédságban.
— Menj előre, követünk!
A dudvával benőtt sziklák között csakugyan látható volt egy kis nyilás, melyen azonban egyesével is alig fértek be.
Elsőben is Peppino kuszott be a hasadékon; néhány lépésnyire beljebb már tágasabb volt a földalatti folyosó. Ott megállt, csiholt, meggyujtotta a fáklyát s hátra tekintett, hogy követik-e?
Utána a gróf bujt át ezen az inkább szelelőlyuknak, mint bejárónak nevezhető hasadékon, azután Franz is követte.
A folyosó fokonként lejtve, egyre bővült, hanem azért még mindig kétrét görbülve s csak nagynehezen haladhattak párosával. Körülbelül százötven lépésnyi utat tehettek már meg, mikor rájuk rivalt az őr: Ki vagy?
A fáklya sugarai a mellükre szegezett karabély csövén csillantak meg.
— Jó barát! — kiáltott oda Peppino s ismét előre lépve, néhány szót sugott az őrnek, aki ugyanugy, mint a zelőbbi, szintén megbillentette a kalap-

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELEM!

The Consolidation Coal Company, pennsylvániai bányaiba keres néhány gyakorlott machine és pick bányászt, családosokat vagy nőtleneket. Két shaft bánya és 7 drift bánya. Gáz nincs, nyitott lámpákkal dolgozunk. Legmagasabb fizetés. 3½-től 4½ láb vastag és tiszta szén. Nagyszerü munkaviszonyok. Templomok, iskolák, szinház, játékterek. Jó otthonok szép kertekkel. Kövezett ut mindenfelé vezet. Nem union bányák, nem is voltak sohasem azok. Jelentkezzen munkára készen, vagy irjon W. H. Kramer, general manager.
THE CONSOLIDATION COAL CO., Somerset, Pa.
Vagy a vállalat alábbi irodáiban: 313 Superior Ave. N. W. Cleveland, O. vagy 512 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
h s p